
Fugler i Norge 2000

Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF)

Året 2000 vil bli husket som det året snøuglene invaderte Norge! Over femti individer ble registrert dette året, og individet på bildet er fotografert av John Stenersen på Røst i Nordland i juli 2000.

Øystein R. Størkersen, Magne Husby, Geir Rudolfsen & Tore Reinsborg

Dette er årsrapport nr. 10 og meddelelse nr. 11 fra NFKF. Forrige rapport ble publisert i *Ornis Norvegica* 2-2002 (Størkersen *et al.* 2002). 2005 er det 15. virksomhetsåret for NFKF.

NFKFs sammensetning og arbeid

For 2000-rapporten har NFKF hatt denne sammensetning og arbeidsfordeling: Øystein R. Størkersen (sekretær; lommer-svaner, rovfugler-tranefugler og vadere-råkefugler), Magne Husby

(fluesnappere-buskspurver), Geir Rudolfsen (gjess-ender) og Tore Reinsborg (spettefugler-sangere). Som foregående år har det vært et problem med sammenstillingsarbeidet at det ennå ikke er etablert en felles database-plattform for landets LRSKer. Komiteen oppfordrer derfor alle LRSKene til å levere sine rapporter som Excel-fil, i tillegg til trykt versjon av rapporten. I stigende grad opplever NFKF et håndteringsproblem med mange data lagret på ulikt vis, som

for eksempel når sammenligning mellom år skal gjøres og ved oppdateringer. NFKF anser at det er tvingende nødvendig at det tas et felles løft for å gjøre datamengdene håndterbare, og at de lettere skal kunne kvalitetssikres. Etablering av den norske Artsdatabanken i januar 2005 vil trolig bidra til å sette fart i dette arbeidet pga. økning i datamengden. For eksempel kan det bli en sterk økning og styrking av rapporteringer gjennom etablering av et nytt landsdekkende og nettbasert rapporteringssystem, som vil være åpent for alle (jf. den svenske www.artportalen.se).

Utforming av rapporten

Denne rapporten har lagt til grunn de artsforhold som står omtalt i de ulike LRSK-rapportene, og er satt opp i tråd med NFKFs egen rapporteringsliste (se s. 33 i Værnesbranden *et al.* 2001). Observasjoner som skal behandles av Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF) vil ikke bli publisert i NFKFs rapport. Likeledes vil artsforhold som anses å ha mer lokal interesse heller ikke bli omtalt. I visse tilfeller vil NFKF kunne inkludere observasjoner som går ut over de begrensninger som settes av NFKFs egen mal, slik som for eksempel spesielle forekomster. Generelt vil NFKF alltid legge vekt på å sammenfatte observasjoner fremfor å liste alle kronologisk, bruk av tabeller er et eksempel på dette. For flere arter er det inkludert tilleggsopplysninger fra foregående år når disse ikke er inkludert i tidligere rapporter. For å få en oppdatert oversikt over antall observasjoner for enkelte arter, kan det derfor også lønne seg å sjekke NFKF-rapporter for årene etter det aktuelle året.

Rapportering

Generelt merker NFKF en stigende forbedring i utformingen av rapportene fra landets LRSKer! Det er likevel fortsatt stor variasjon i LRSKenes evne til å lage oversiktlige årsrapporter for sitt virkeområde. Det medfører bl.a. at LRSK-rapportene ofte utgis flere år etter selve rapportåret. For 2000 er de fleste fylker representert i rapporten, men fra følgende mangler LRSK-rapporter: Svalbard/Jan Mayen, Finnmark og Sogn og Fjordane. For Troms er det mottatt noe informasjon.

I tillegg har komiteen gjort seg nytte av andre rapporter som komiteen er blitt kjent med.

For året 2000 er det altså nokså god dekning med fylkesrapporter, selv om noen få av rapportene må anses som nokså tynne og antakelig mangelfulle. Det gjelder spesielt det fuglerike fylket Vest-Agder, som bør forbedre sitt rapportopplegg. For å lette arbeidet for NFKF er det greit at forfatterne tenker på at andre utenfor ens eget fylke skal kunne lese og forstå hva som står. Eksempler på uklare rapporter har en fra Møre og Romsdal og Rogaland. Fra det siste fylket er det ikke angitt forfatter for rapporten og det er nesten umulig å summere de funn som er angitt. Med andre ord så bør komiteene lette arbeidet for NFKF ved å passe på å få med seg elementære opplysninger og bl.a. gi en tekstlig oppsummering av årets forekomst fremfor bare å liste disse uten kommentar. Felles for alle medlemmene i komiteen er en bekymring for denne variasjonen i datatilfanget, det gjelder både variasjon i kvalitet, variasjon fra år til år og vansker som oppstår i tolkning av de data som angis i rapportene.

Dette er noen av de vanskeligheter som NFKF strir med i utformingen av årsrapportene og understreker behovet for å strømlinjeforme både LRSKenes bidrag og det arbeide som NFKF selv gjør. NOF har derfor iverksatt noen tiltak for å styrke arbeidet med de årlige NFKF-rapportene. NFKF må likevel erkjenne at de årlige rapportene fra NFKF så langt reflekterer et minimum, og at det kan være vanskelig å sammenligne de ulike årene.

NFKF oppfordrer alle LRSKene til å frivillig sende inn sine rapporter når disse er ferdige! Når det utgis rapporter fra fuglestasjoner eller andre rapporter av interesse vil vi også oppfordre til å sende NFKFs sekretær eller NOF-sentralt et eksemplar, eller i det minste gjøre NFKF oppmerksom på at slike rapporter er utgitt.

Revisjon av NFKFs rapporteringsliste

Det er desverre ikke foretatt noen endringer i rapporteringslisten fra siste årsrapport som tidligere

annonsert. For en fremtidig revisjon vil imidlertid NFKF legge til grunn de innspill som er kommet på høringen, og ikke minst de nye rapportlister som landets LRSKer selv de senere årene har publisert. Generelt er det viktig at LRSKene først legger til grunn NFKF-listen for sin virksomhet, og deretter fyller på med egne lokale behov.

Områdeinndeling

Rapporteringsområdene følger fylkesinndelingen, og hvert område har sitt LRSK bortsett fra fylkene Oslo og Akershus som deler LRSK og publiserer observasjoner samlet. Fylke for disse markeres ikke, da Oslo kommune tilsvarer Oslo fylke. Observasjoner fra andre kommuner hører følgelig til Akershus. Det er valgt en betegnelse for hvert område i form av to bokstaver, se kart s. 5 i Høyland *et al.* (2001). Videre regnes Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder som ett område (SJ), og de har sitt eget LRSK. Alle observasjoner fra havområdene utenfor norskekysten nord for polarsirkelen sendes LRSK-Troms, mens tilsvarende for havområdene sør for polarsirkelen sendes LRSK-Rogaland og publiseres som hhv. HN og HS.

Forklaring av systematikk

I likhet med NSKF følger NFKF anbefalinger fra Association of European Records and Rarities Committees/Taxonomic Advisory Committee (AERC/TAC) når det gjelder taksonomisk status. For en nærmere redegjørelse se NSKFs nettside www.nskf.org og AERCs nettside <http://www.aerc.be>. I 2003 anbefalte AERC/TAC endringer i den systematiske rekkefølgen for fugl. Endringene innebærer at andefugler (*Anseriformes*) plasseres fremst i den systematiske rekkefølgen etter strutser (*Galloanserae*), samt at den interne rekkefølgen hos slektene *Acrocephalus* og *Sylvia* endres. For en nærmere redegjørelse se De Smet (2003). Aldersbestemmelse er angitt med K(alenderår)-systemet eller fjærdrakt-systemet.

Bak det vitenskapelige artsnavn kan det stå en spesifisering av hvilken type funn det dreier seg om. Hvis det ikke er noen anmerkning, betyr

det at alt som rapporteres i Norge er behandlet. Unntak fra denne praksis forekommer, men da er det nærmere spesifisert i tekst under hvilken begrensning det gjelder.

Forkortelser

Ind.= individ, sy.= syngende, fa.= fanget, lok.= lokalitet, rm.= ringmerket, sdr.= sommerdrakt, vdr.= vinterdrakt, min.= minst, maks.= maksimalt, s.st.= samme sted, ekl.= eklipsedrakt (andefugl myter i perioden sommer-høst og hanner hos ender får da en ♀-lik drakt), pt (N)= på trekk (mot nord).

Fjærdraktssystemet

Juv.= juvenilus (første fullstendige fjærdrakt), imm.= immaturus (juvenil eller ikke fullt utfarget fjærdrakt), subad.= subadultus (ikke juvenil, men heller ikke adult), ad.= adultus (utfarget fjærdrakt/fullvoksen, ♂/♂♂ = hann/er, ♀/♀♀ = hunn/er, ♀-farget= hunnfarget (kan være ♂ i ♀-drakt).

Kalenderårsystemet

K=kalenderåret, 1K= 1. kalenderår (klekket samme år), 2K= 2. kalenderår (klekket året før), 2K+= 2. kalenderår eller eldre osv.

Forekomst

I artsgjennomgangen er det brukt en rekke symboler som skal forklare hvilken forekomst NFKF ønsker å få rapportert: O= alle obs., S=sommer, V=vinter, FV=ferskvann, I= innland, UA=underart, H=hekking og T=trekk. Komma skiller forhold f.eks.: (hekking, vinterfunn) og angir eventuell geografisk avgrensning. Konkret eksempel på svarthalespove: Alle obs. ønskes bortsett fra TR og RO, der bare hekkinger og vinterfunn skal rapporteres. Står ingen avgrensning bak, ønskes alle observasjoner.

English explanatory to abbreviations

Each county is given a two-letter code (see map p.5 in Høyland *et al.* (2001)). Following the scientific name for each species, a list of what type of records and from which part(s) of Norway are required. If the species lacks a code

then all records from all parts of Norway are considered.

Abbreviations

Age: 1K = 1Y, 2K = 2Y and so on. Occurrence: O = all records wanted, S = Summer, V = Winter, FV = freshwater, I = inland, UA = subspecies, H = breeding and T = migration.

ARTSGJENNOMGANG

Knoppsvane *Cygnus olor* (O SJ-HO)

Hekkefunn: Som i 1999 gikk 1 par til hekking hhv. i Øksnes (NO) og i Etne (HO), men på begge stedene mislyktes hekkforsøkene. I tillegg til hekkefunnene ble ca. 32 ind. sett innen rapportområdet: 9 ind. mellom Nordmela og Skogvoll, Andøya (NO) fra 21.7, 1 ind. Namsos (NO) 19.2, 1 ind. Hammervatnet, Levanger (NT) 6.4, 3 ♂♂ Straumen, Rissa (ST) 14.1 og 26.3, 1 par Litjvatnet, Agdenes (ST) 29.10-4.12, 3 ind. Møst, Frei (MR) 11.5, 2 ind. Baeosen, Averøy (MR) 21.6, 2 ad. Viksefjord, Sveio (HO) fra 14.1-5.2 og 4-6 ind. s.st. sept.-okt., 2 ad. Osvåg, Etne (HO) 9.12 og 2 ad. Ølen sentrum (HO) 9.12. *Tillegg:* 1 ind. ST i 1998, 1 ind. MR i 1997 og 1 ind. MR i 1998.

Dvergsvane *Cygnus columbianus*

Med ca. 39 ind. var 2000 ett år litt under snittet for perioden 1991-2000 (tab. 1), noe som trolig kommer av at svært få ind. er rapportert fra Jæren (RO). Her ble kun 2 ad. og 1 juv. (2K) registrert 2.1-19.3 (og ett ind frem til 2.4) og 3 ind. 11.11-17.12. ØF utmerket seg derfor med flest fugler: 1 ind. (1K) Pyttrud, Marker 8.2, 1 ad. Gjølsjøen, Marker 23.-26.3, 2 ad. samme sted 27.3 og 6 ad. 2.11, 2 familiegrupper på 4+5 ind. i Trøgstad og Eidsberg 6.11-14.12. *Andre funn:* 1 ind. Sandebukta, Sande (VF) 27.10, 10 ind. Borrevatnet, Horten (VF) 5.-6.11, 1 ad. Klåstadkilen, Larvik 4.11-10.12 og 2 ad. Sørvågen, Vikna (NT) 12.12. *Tillegg:* 4 ind. 8.-16.3 (OA) i 1997.

Sangsvane *Cygnus cygnus* (S 6-8 NT-ØF)

Det er meldt om seks hekkefunn innen rapportområdet: 1 par bygde reir Flatanger (NT), men mislyktes, 1 par med 2 pull. Lensvik, Agdenes (ST) 4.6, 1 par hekket Hellesjøvann, Aurskog-Høland (OA) med reir fra 26.4 og 5 juv. fra 15.6. Sammen med hekkefunn samme sted i 1999 var dette de to første hekkefunn i OA. Paret jaget for øvrig bort alle knoppsvane-par. 1 par bygde reir i Dokka-deltaet, Nordre Land i april men ble senere fordrevet av et knoppsvane-par som deretter tok reiret i bruk. Dette var første hekkforsøk i OP. Hekkefunn fra Kallaksjøen, Trøgstad (ØF) 24.4 og to ad. med 6 pull. Svarverudtjern, Eidsberg (ØF) 1.6. *Tillegg:* 1 par hekket Hellesjøvann (OA) i 1999 med reir fra 2.5 og senere 7 pull.

Sædgås *Anser fabalis* (O÷FI)

207-211 ind. (tab. 2, 3 og 4) er rapportert i 2000, noe som kan karakteriseres som en middels forekomst. Tidligere år (antall ind.): 1991 (72), 1992 (102), 1993 (ikke kjent), 1994 (71), 1995 (241), 1996 (522), 1997 (179), 1998 (813) og 1999 (171-231). I Sverige viste oktober-inventeringene en middels forekomst i 2000 med et estimat på 50 000 individer (Åke Andersson & Leif Nilsson unpubl. data). Det er tidlig vinter- og vårfunnene som dominerer med 139 ind. og verdt å nevne er 21 ind. Engen, Elverum (HE) 20.-22.3. Sommerfunn: 6 ind. 7.6 på et stort myrområde i Engerdal (HE), senere (ukjent dato) ble to ind. obs. s.st. Fra NT: ett ind. holdt seg sammen med et par kanadagås på Vellamelen, Steinkjer i perioden 8.4-3.12. Fra OP viste følgende fugler karakterene til ua. *rossicus:* 4 ind. Skjåk 20.-21.10 og 2 ind. Vestre Toten 27.10-5.12 (for øvrig første funn i fylket av ua.). Vinterfunnet fra Vestre Toten er det 4. i fylket.

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*

Forekomsten av kortnebbgås under trekket følges av bl.a. Norsk institutt for naturforskning, med et stort nettverk av observatører. Svalbard-populasjonen er på 35.000-40.000 ind. (Madsen & Tombre 2002), og gjessene drar fra Danmark i april/mai og trekker til Svalbard gjennom Sør-Norge, til Trøndelag og videre til Vesterålen og

Tabell 1. Antall individer av dvergsvane *Cygnus columbianus* i Norge 1991-2000.*Records (individuals) of Bewick's Swan Cygnus columbianus in Norway in 1991-2000.*

Fylke	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
SJ	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
FI	-	-	-	4	1	1	2	3	-	-
TR	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
NO	-	-	-	-	-	1	-	1	3	-
NT	-	1	-	-	1	1	2	1	-	2
MR	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-
HO	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
RO	20	37	34	21	20	26	37	30	5	6
VA	-	17	1	4	-	-	-	6	-	-
TE	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
VF	-	-	-	-	1	-	3	-	7	12
BU	-	2	1	-	6	-	-	-	-	-
OA	-	5	3	1	-	-	4	-	4	-
ØF	1	-	-	15	-	-	12	5	9	19
Totalt	22	63	42	49	30	30	60	47	29	39

Tabell 2. Antall individer av sædgås *Anser fabalis* i Norge (unntatt FI) i 2000.*Records (individuals) of Bean Goose Anser fabalis in Norway (excl. Finnmark) 2000.*

Fylke	Jan-mar	Vår	Sommer	Høst	Nov-des	Sum
County	Jan-Mar	Spring	Summer	Fall	Nov-Dec	Total
NT*	-	ca. 21	1	7	2	ca 31
ST	1	1	-	1	1	4
OP	-	5	-	6	2**	11
RO	-	1	-	-	3-7	4-8
VA	32	-	-	-	3	35
AA	1	-	-	-	-	1
TE	1	5	-	-	-	6
VF	2	20	-	-	-	22
BU	-	31	-	2	-	33
ØF	4	7***	-	7	3	17
OA	-	1	-	8	-	9
HE	24	4	6	-	-	34
Sum	65	96	7	31	14-18	207-211

* Ett ind. er rapportert i perioden 8.4-3.12

** Funnet gjelder samme ind. som høst

*** Funnet gjelder samme ind. som J-M.

Det første hekkefunnet av hvitkinngås Branta leucopsis i Østfold kom i 2000. Den 2. juli ble et reir med fire egg funnet på Søndre Sletter i Råde. Bildet viser hunnen i paret som ligger på reiret. Foto: Per-Arne Johansen.

Året 2000 ble det beste året for stripegås Anser indicus i Norge etter at NFKF startet sitt arbeid i 1991. Hele 56 ind. ble registrert, og over halvparten av disse i Trøndelagsfylkene. Bildet viser tre av fire ind. som ble registrert i Vågsvollvåien, Farsund, Vest-Agder i mai dette året. Foto: Gunnar Gundersen.

Svalbard. Det er nok en trend på en mer vestlig rute over Sør-Norge på våren enn om høsten. De første ind. på trekk dukket opp 8.4 i ST og BU. OA hadde samme dag 100 ind. på Fornebo, Bærum, og 220 ind. påfølgende dag. Hovedtyngden trekker primo mai. Overvintring eller sene høstobservasjoner er nok i stor grad styrt av fødetilgangen, og snødekt mark er en utløsende faktor for trekket. Hovedtyngden trakk over OP den 24.9 (3000+ ind.) og 6.10 (1300+ ind.). Hele 18-20.000 ind. er rapportert fra Verdalen (NT) ultimo september, tellinger fra NO viste at 16.928 ind. trakk forbi i perioden 19.9-29.10. Fra BU rapporteres det om trekktopp den 24.9 med min. 3000 ind. Som rekordantallet fra N-D viser (tab. 3) er det en trend at gjessene holder seg lengre i Sør-Norge før de trekker videre til Danmark.

Tundragås *Anser albifrons*

Med. min. 205 ind. innrapportert i 2000 (tab. 4), følger årets funnmasse forekomsten i 1999 (137 ind.), som er beskjeden i forhold til de foregående toppårene i 1997 og 1998 (2068 og 811 ind.). Nordligste vinterfunn var 1 ad. og 1 juv. av ua. *albifrons* Buvika (ST) som holdt seg der fra 5.11 til 3.12. OP hadde sitt andre vinterfunn, 1 2K Einavatnet, Vestre Toten 5.11-7.12. Typisk for funnene også i år er god forekomst på Sør-Vestlandet og NT. For en oversikt over forekomsten av den grønlandske ua. *flavirostris* i Norge fra 1962-2001, se Shimmings (2003).

Dverggås *Anser erythropus*

Den faste rasteplassen på Valdakmyra, Porsanger (FI) blir overvåket både på vår- og høsttrekket, og 2000 ble det registrert totalt 64 ind. i perioden 14.5-6.6 og 10 ind. i perioden 18.8-5.9. I perioden 1994-1999 ble det observert fra 6 til 17 kull på høsten på Valdakmyra, men kun ett par med to unger ble observert i 2000 (Aarvak & Øien 2001). Ingen rapport fra FI for øvrig foreligger. NFKF forespeilet en mulig økning av observasjoner som følge av utsetting av dverggjess i Sverige, men det er fortsatt få observasjoner fra Norge med unntak av FI. Tre funn ble gjort lenger sør, hvorav to i NO: 1 4K ♂ Flostad/Grimstad, Herøy 20.5 og 1 ad. Laukvik, Vågan 11.-12.4. Fra VF,

1 ind. Ilene, Tønsberg 15.4. De to sistnevnte var ikke ringmerket, men det er en rimelig antagelse at alle funnene stammer fra bestanden av utsatte fugler i Sverige. *Tillegg fra 1999*: 1 ind. Kurefjorden, Råde (ØF) 24.9, som var andre funn i ØF. 1 ind. Orreosen, Klepp (RO) 19-20.8. *Retting 1999*: Fuglen fra Hemnesberget (NO) ble ikke sendt tilbake til Sverige, men havnet sammen med tamgjess i en dam ved Røssvoll, Rana. Den forsvant senere derfra. Fuglen ved Emarsøya, Sør Herøy (NO) 2.10 var en åpenbart tam fugl.

Stripegås *Anser indicus*

Et år med en meget sterk forekomst med min. 56 ind. i Norge (tab. 4), mot 23 ind. i 1999, 16 ind. 1998 og 6 ind. i 1997. Årets gode forekomst skyldes funn fra NT som hadde majoriteten med 28 ind., hvorav 25 er registrert første halvår. NO hadde 6 ind., alle i mai. RO hadde kun 5 ind. med 3 ind. Nese, Klepp 9.-11.9 og ett ind. holdt seg ved Orrevatnet, Klepp frem til 28.12. Funnmassen var dominert av vår-observasjoner og RO hadde eneste vinterfunn.

Snøgås *Anser caerulescens*

Funnmassen i 2000 er 15 ind. (tab. 4), og forekomsten holder seg altså lav. *Alle funn*: 1 ad. Selbu (ST) 1.10, 2 ind. Lundleiret, Steinkjer 10. og 13.5, 3-4 ind. Verdalen 23.-24.9 og 29.9 og 1 ind. Stjørdal 5.10 (alle NT), 1 ind. Ilene, Tønsberg 15.4 og 1 ind. Sandefjord 16.8 (VF), 1 ind. Visterflo, Sarpsborg (ØF) 8.1 og 4 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde (ØF) 3.-7.9. Fra Oslofjorden og Østensjøvannet, Oslo (OA) er det rapportert om 4 ad. og ingen hekkesuksess. 4 ind. i Kurefjorden, Råde stammer trolig fra OA.

Kanadagås *Branta canadensis* (H SJ-NO)

Det er gjort bare ett hekkefunn i rapportområdet, 12 ad. og 1 pull. Strengvatnet, Brønnøy (NO) 25.6.

Hvitkinngås *Branta leucopsis* (V, H÷SJ)

Hekkefunn: Reir med 4 egg, Søndre Sletter, Råde (ØF) 2.7, er det første konstaterte hekkefunn i ØF. Fra OA har arten tidligere dessverre blitt under-rapportert av NFKF! For eksempel hekket 32 par

Tabell 3. Vinterfunn av gjess (ant. ind.) i Norge. J-M: januar-mars, N: november, D: desember.*Wintering geese (individuals) in Norway in 2000. J-M: January-March, N: November, D: December*

Fylke County	Sædgås Bean Goose		Kortnebbgås Pink-footed Goose		Tundragås White-fronted Goose		Hvitkinngås Barnacle Goose		Ringgås Brent Goose	
	J-M	D	J-M	N-D	J-M	N-D	J-M	D	J-M	D
NO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NT	-	2	-	9	-	-	-	-	-	-
ST	1	1	-	13+	-	2	-	-	-	-
HO	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
RO	-	3-7	213	42+	5	13	15	27	-	6+
VF	2	-	5	81	-	-	-	-	-	-
OP	-	2	-	1500+	-	1	-	-	-	-
BU	-	-	-	*	-	-	-	-	-	-
VA	32	3	69	3	57	11	4	1	-	-
HE	24	-	-	250	-	-	-	-	-	-
TE	1	-	-	4	1	1	2	-	-	2
AA	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OA	-	-	-	1300	-	-	-	400-500	-	-
ØF	4	3	-	60+	-	7	-	-	-	1
Sum	65	14-18	287	3262+	63	37	21	428+	0	9+

* Antall ikke spesifisert i rapporten * *Number of individuals not specified*

Tabell 4. Antall individer av utvalgte gåsearter i Norge (÷ Finnmark) i 2000.*Numbers (individuals) of selected species of geese in Norway (excluding Finnmark) in 2000.*

Fylke County	Sædgås Bean Goose	Tundragås White-fronted Goose	Stripegås Bar-headed Goose	Snøgås Snow Goose
NO	-	29	6	-
NT	31	30+	28	7
ST	4	8	3	1
HO	-	2	-	-
RO	4-8	43	5	-
VA	35	71	9	-
AA	1	-	-	-
TE	6	3	-	-
VF	22	5	1	2
BU	33	-	1	-
OA	9	-	-	4
HE	34	-	-	-
ØF	17	8	3	5*
OP	11	6	-	-
Sum	207-211	205+	56	15

* 4 ind. sannsynligvis de samme ind. som i OA * *4 ind. probably the same as recorded in OA*

i 1997 (og ikke 1 par som tidligere angitt). Ingen tall foreligger fra OA for 2000, men det er rapportert om at hekkebestanden når nye høyder (59 par hekket i Oslofjorden i 1999). Se for øvrig Bergan (2000) og Ree (2001) for en historisk gjennomgang over hekkinger på Sør- og Østlandet. Kun VA, RO og TE hadde funn i januar-mars, med totalt 21 ind. Milde vintre gjør at tidspunktet når gjessene forlater landet forskyves, og fra Nordre Øyeren (OA) er hele 400-500 gjess rapportert fra 16.11 til 12.12. Fra RO er det rapportert om kun 27 ind. og VA hadde 1 ind. *Store tall fra trekk*: 1140 ind. trakk forbi Skogsøy (HO) 1.5 og 6768 ind. trakk forbi Ona (MR) 27.9. Fra Sverige er det rapportert om hele 5000 hekkende par, som er en 10% økning fra 1999 (Tyrberg 2001).

Ringgås *Branta bernicla* (V)

Minst ni ind. er rapportert vinterstid, ingen i perioden J-M (tab. 3) og alle fra Sør-Norge. Alle funn: Fra RO: 1 ind. Skeie, Klepp ua. *bernicla* 19.11-3.12, 1 ind. Skeie, Klepp 26.11-7.12, 5 ind. Skeie, Klepp 5.12 og 1 ind. Utsira ua. *bernicla* 22.-31.12. Funnet fra TE dreide seg om 2 ind. ua. *bernicla* Smeland, Kviteseid (TE) 20.11-1.12. ØF hadde 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 30.10-14.12.

Ringgås *Branta bernicla bernicla*

Det er rapportert 21 ind. som tilhørte den østlige ua. *bernicla*, men det kan dreie seg om noen dobbeltregistreringer fra RO. *Alle funn*: RO hadde 1 ind. Grudavatnet 27-29.5, 1 ind. Kolsnes, Sola 5.9 og 25.11, 1 ind. Kvasheim, Hå 5.11, 1 ind. Skeie, Klepp 19.11-3.12 og 1 ind. Utsira 22-31.12. Fra VA, ØF, OA, ST og NT foreligger ett funn i hvert fylke, 3 ind. Lista havn, Farsund (VA) 4.11, 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg (ØF) 30.10-14.12, 1 ind. Sjøstrand, Asker (OA) 4.-5.11, 1 ad. Gjæsingen, Frøya (ST) 28 og 30.4 og 1 ind. Ørin, Verdal (NT) 12.4 Tre funn fra TE: 1 ind. 17.9 og 6 ind. 23.9 fra Jomfruland, Kragerø og 2 ind. 20.11-1.12 Smeland, Kviteseid.

Ringgås *Branta bernicla hrota* (O TE-ØF)

TE hadde ny toppnotering 28.5 med hele 1900 ind. Langesundstangen, Bamle. Videre s.st.: 31 ind. 31.5 og 200 ind. 26.5. På Jomfruland, Kra-

gerø (TE), trakk totalt 681 ind. 25.-29.5, med maksimumsnotering 25.5 med 500 ind. 1000 ind. (trolig *hrota*) trakk forbi Møringa, Horten (VF) 28.5. ØF hadde høyeste antall 28.5, med 311 Stalsberget, Moss 28.5, (Rapport fra BU om ca. 300 ind. over Hurumlandet kom fra Østfold s.d.). Andre funn fra ØF: 1 ind. Kurefjorden, Råde 16.-22.5, 1 ind. Haslau, Sarpborg 30.5 og 1 ind. Stalsberget, Moss 1.11. Trekket nordover er konsentrert til ultimo mai.

Gravand *Tadorna tadorna* (V 12-1)

Arten er en fåtallig overvintrer med 7 ind. rapportert i 2000. *Innlandsfunn*: 1 ind. Fåvang, Ringebru (OP) 1.12 var fylkes andre vinterregistrering. *Andre funn (enkeltind.)*: Nesheimvann, Farsund (VA) 16.12, Stokkelandsvatn, Sola 15.1 og Brusand, Hå 29.1 (begge RO), Stråholmen, Kragerø (TE) 11.12, Klåstadkilen, Larvik (VF) 13.11-2.12 og Skotheimsvik, Fræna (MR) 12.12.

Mandarinand *Aix galericulata*

Forekomsten domineres som vanlig av hanner på våren. Minst 15 ind. er rapportert, hvorav 13 om våren. *Alle funn*: ♂ Halså, Meløy (NO) fra 5.5-medio august og 3 ♂ ♂ ekl. Røstlandet, Røst (NO) mars-15.9, ♂ Laksjøen, Lierne (NT) 1.6, 2 ♂ ♂ Oppdal sentrum (ST) 9.-10.5 og sannsynlig samme ind. som 2 ♂ ♂ Brennan, Oppdal (ST) 4.6 og 1 par Kolsjøen, Oppdal (ST) 9.-13.5. ♂ Kongsberg (BU) 10.4, ♂ Edland, Vinje (TE) 10.5 funnet død, drept av bil. ♂ Heskestadvann, Lund (RO) 20.4, ♂ Vatland, Sokndal (RO) 24.4 og ♀ Kråkenesvann, Farsund (VA) 16.9. En ♂ Bjørnerødvann, Moss (ØF) 8.4 og ♂ Kurefjorden, Rygge/Råde (ØF) 9.-25.4 er trolig samme ind. *Retting 1997*: 1 ♂ Akerselva (OA) 24.3, tidligere rapportert med dato 19.4.

Snadderand *Anas strepera*

Med min. 94 ind. (tab. 5) er forekomsten såvidt bedre enn rekordåret 1999 (93 ind.). Forekomsten i RO og ØF står for nesten halvparten av funnene, samt at Trøndelagsfylkene hadde en god forekomst. Det er vanskelig å få god oversikt over funnmassen i RO ut i fra tilsendt rapport. I 2000 er det ikke blitt rapportert konstatert hekking.

Slik ser mandarinand-hanner ut i eklipsedrakt! Disse tre hannene hadde tilhold på Røst, Nordland fra mars til medio august 2000. Bildet er tatt i juli av Gunnar Gundersen.

Sommerfunn: ♂ Alstadpollen, Vestvågøy (NO) 2.6, ♂ ekl. Ruakerkilen, Grimstad (AA) 30.6-1.7, 1 par Mølen, Larvik (VF) 6.7 og 1 ind. Gjølsjøen, Marker (ØF) 9.6. Årets tre seneste funn er 3 ind. Øra, Fredrikstad (ØF) 22.10, 1 ind. Vasshusvika, Klepp (RO) 20.11 og ♀ Kråkenesvann, Farsund (VA) så sent som 10.12.

Stjertand *Anas acuta* (H, V)

Vinterfunnene var godt spredt i landet og fordelingen i 2000 var min. 16 ind. (jan.-feb.) og 25 ind. (des.). Følgende fylkesfordeling (jan.-feb. og des.): NO (-1), NT (min. 5-2), ST (-1), MR (2-2), OP (-1) HO (1-), VF (1-4), BU (1-), RO (3-3), VA (1-3), OA (1-4) og ØF (1-4). Det er overraskende få fra RO, som har store våtmarksområder og er nært overvintringsområdene i Storbritannia og Danmark/Tyskland. Funnet i NO var nordligste vinterfunn, ♀ Bodøsjøen, Bodø som holdt seg der hele desember. Konstatert hekking er rapportert kun fra HE, 1 ♀ og 2 pull. Vingelen, Tolga 16.7. I HE var det en mulig hekking i Rendalen (1 par 9.6). Fra kjente hekkeplasser i NO er det kun rapportert om sannsynlig hekking med flere par i Vestvågøy. *Tillegg 1999:* ♂ Årø, Molde 5.1 og 14.1, ♂ Male, Fræna 6.1 og 12.1 (alle MR), gir totalt 29 ind. vinterstid i Norge for 1999.

Tabell 5. Funn (ind.) av snadderand *Anas strepera* og knekkand *Anas querquedula* i Norge 2000.

Records (individuals) of Gadwall Anas strepera and Garganey Anas querquedula in Norway in 2000.

Fylke	Snadderand	Knekkand
County	Gadwall	Garganey
ØF	20	33
OA	5	27
VF	8	10*
BU	2	7
OP	8	14
HE	5	9
TE	3	6
AA	1	-
VA	3	29+
RO	22+	30+
HO	-	3
MR	-	1
ST	5+	12
NT	10+	16+
NO	2	6*
FI	-	-
Sum	94+	203+

*Hekkefunn ikke medregnet
(breeding records not included)

Knekkand *Anas querquedula*

En normal forekomst for landet, med min. 203 ind. (tab. 5). Hovedtyngden av observasjonene er gjort i april og mai, og funnene i 2000 følger dermed den vanlige trenden. Forflytning mellom vann under trekket gjør det vanskelig å estimere antall, men konservative anslag er brukt. Ingen observasjoner i mars, total 69 ind. rapportert fra april og 100 i mai. ØF og OA hadde i 2000 en meget god forekomst. Ingen konstaterte hekkefunn i 2000, men det er rapportert om hekkeforsøk fra VF: 1 par Moutmarka, Tjøme i mai og fra NO: 1 par Dønna 22.5. *Tillegg 1999*: ♀-farget Sandblåstvågen, Fræna 6.8 og 1 ind. Skateflua, Ålesund 30.9 (begge MR).

Skjeand *Anas clypeata* (H, V)

Alle rapporterte hekkefunn stammer fra NT og NO. Fra den tradisjonelle hekkeplassen Hammervatnet, Levanger (NT): ♀ med unger 30.6. Fra NO: min. 1 par med 4 unger, Vega samt rapportert som hekkende på Røst (ingen detaljer kjent). Det er få overvintrende skjeender i Norge, og totalt 6 ind. er rapportert: ♀ Sannesund, Sarpsborg (ØF) 23.2, ♀ Skinnerflo, Råde (ØF) 10.-16.12, 2 ♀♀ Smokkevannet, Time (RO) 2.12, 1 ind. Østensjøvann, Oslo (OA) 14.11 og ♀ Østensjøvannet, Ås (OA) 9.-14.11. Her følger førsteobservasjonsdatoen (ant. ind.) i de enkelte fylkene: ØF overvintring 23.2 (1), RO 2.4 (1), TE 14.4 (1), VA 14.4 (1), OA 15.4 (2), OP 18.4 (2), BU 19.4 (4), HO 19.4 (3), VF 21.4 (2), ST 22.4 (3), NT 23.4 (2), HE 29.4 (1) og MR 29.4 (1).

Taffeland *Aythya ferina* (S 6-8)

Alle funn fra rapportperioden kommer fra OA, der mange hanner samler seg i Hellesjøvannet, Aurskog-Høland for å myte ultimo juli/primo august. Totalt fra OA ble 138 ind. rapportert fra 2000. Høyeste antall rapportert fra Hellesjøvannet i rapportperioden er 44 ind. 23.7 og samme antall 6.8. Fra Nordre Øyeren, Skedsmo er 89 ind. rapportert 23.9, og fuglene kommer trolig fra Hellesjøvannet. Ingen funn fra rapportperioden i RO, som normalt har sommerfunn. Vinterforekomst fra RO som er verd å nevne: min. 150 ind. Erga, Klepp 10.12.

Praktærfugl *Somateria spectabilis* (MR-ØF)

Kun to funn fra rapportområdet, der HO hadde gjengangeren (1 ad. ♂) fra Herdla, Askøy som ble sett i sin 15. overvintring, 1.1-23.4 og s.st. 23.7 - ut året. Jomfruland, Kragerø (TE) har også en mulig gjenganger (1 ad. ♂), denne gangen observert 29.2-15.3. *Sommerfunn av interesse*: ♀ Klungset, Fauske (NO) medio juli, s.st. som ♂ og 2 ♀♀ ble rapportert fra juni 1999. ♂ Rognan, Saltdal (NO) 10.6.

Stellerand *Polysticta stelleri* (O÷FI)

Totalt fire funn med 62 ind. er rapportert. En kjent plass for arten er Andenes havn, Andøy (NO) som hadde 59 ind. 10. og 14.4. Fra Straumen, Inderøy (NT) rapporteres den årvisse hannen 20.1, og de to eneste fra Sør-Norge er ♀ Skeie, Klepp (RO) 29.1 og gjengangeren (♂) fra Jomfruland, Kragerø (TE) 31.5.

Lappfiskand *Mergellus albellus*

Med min. 216 ind. (tab. 6) er dette en stor nedgang i forhold til 1999 (min. 315 ind.). Dette skyldes delvis manglende rapport fra FI, som har hekkende lappfiskand. Det er nokså jevn fordeling mellom funn gjort første halvår og andre halvår. Lave tall fra RO, med største ansamling fra Jæren med min. 25 ind. Grudavatnet, Klepp 21.2 og 3 ♂♂ og 10 ♀♀ Orrevatnet, Klepp 15.1-9.4. Etter sommeren er maks.tall i RO som følger: 19 ind. Grudavatnet 23.-31.12 og 8 ind. Orrevatnet 21. 10-31.12 som sammen med spredte funn gir et anslag på kun totalt 70 ind. i RO. Det er spesielt NT, OP og VF som bidrar med uvanlig mange ind. Fra Vikna (NT) er det blitt gjort overraskende mange funn under en ornitologisk undersøkelse i forbindelse med utbygging av en vindmøllepark. For femte år på rad er det funn i Lissvatnet, Vikna (NT) (3 par 25.4, 2 par 1.5, 1 par 10.5 og ♀ 12.8), som også har tidligere sommerfunn. Fra OP er hele 23 ind. registrert i Dokkadeltaet, Søndre/Nordre Land 26.10. Dette er største ansamling registrert i fylket. *Tillegg*: ♀ Lillesand (AA) 24.3.1997.

Jerpe *Bonasa bonasia* (O SF-VA)

Ingen funn i rapportområdet.

Tabell 6. Funn (ind.) av lappfiskand *Mergellus albellus* i Norge 1991-2000.*Records (individuals) of Smew Mergellus albellus in Norway in 1991-2000*

Fylke	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
FI	4	-	1	20	44+	74	57+	54+	75	-
TR	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
NO	-	1	-	-	1	-	-	1	-	1
NT	-	1	4	4	5	9	7	13	9	21
ST	-	-	1	-	1	2	2	1	4	6
MR	-	-	1	2	-	2	1	-	-	-
HO	1	1	2	2	2	4	5	5	8	9
RO	71	62	66	38	37	57	92	90+	138	70+
VA	6	17	26	20	43	38	24	20	19+	23+
AA	-	-	-	1	-	1	1	1	3	-
TE	-	3	2	1	-	2	3	1	5	3
VF	7	7	11	-	-	-	3	9	16+	30
BU	1	-	6	1	2	3	8	17	9	7
OA	3	11	3	18	15	15	11	8	9	5
OP	4	1	5	-	6	5	14	3	9+	30
HE	1	1	2	2	2	-	2	3	6	3
ØF	9	6	2	6	4	9	6	7	5	8
Sum	107	111	133	115	162	221	236	233	315+	216+

Rapphøne *Perdix perdix*

Bare ett funn av 1 ind. rapportert fra Horne, Øvre Eiker (BU) 25.-29.6. Som alle observasjoner de siste årene anses også dette som et rømt individ. Siden 1999 er det tillatt å holde vanlig rapphøns i fangenskap i Norge, men ikke noen andre *Perdix*-arter.

Vaktel *Coturnix coturnix*

Med 88 ind. (tab. 12) var årets antall mer gjennomsnittlig sammenlignet med de siste årene (105 ind. i 1997, 98 ind. i 1998 og 52 i 1999). Norge ligger i utkanten av normalt utbredelsesområde og må forvente store svingninger i forekomsten av denne arten. 1 ind. Messingslett, Rana (NO) 1.-21.7 var det fjerde funn i fylket. De aller fleste funnene er som vanlig gjort i juni og juli av syngende fugler. Tidlige registreringer: 1 ind. Revtangen, Klepp (RO) 30.4, 1 ind. Skjoldstraumen, Tysvær (RO) 21.5, 1 ind. N-Hidle,

Finnøy (RO) 20.-22.5, 2 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 16.5, 1 ind. Øytangen, Kragerø (TE) 1.6 og 1 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 2.6 og 2 ind. Tønsberg (VF) 6.6. Av sene registreringer bør nevnes 1 ind. Fornebo, Bærum (OA) 2.12 (!). En mild høst får ta skylden for den registreringen. 1 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 30.8 var seneste registrering innenfor normal trekkperiode. *Tillegg*: 1 ind. Fiskumvatn, Øvre Eiker (BU) 12.7.1999. Fra Danmark rapporteres årsrekord med min. 640 ind. og 3 hekkfunn (Grell 2001). Fra Sverige rapporteres ca. 975 ind. som også er ny rekord i nyere tid, og det fjerde året på rad med høye antall (Tyrberg 2001). Sett på bakgrunn av forekomsten i våre naboland var det derfor et noe overraskende lavt antall i Norge.

Storlom *Gavia arctica* (V 11-3)

For 2000 ble det rapportert i alt 20 ind. i perioden januar-mars, og 12 ind i perioden november-

desember, med følgende fylkesfordeling: NO (3), HO (4), VA (9), TE (8), VF (3), OA (1) og ØF (4). Det nordligste funnet kom fra Tjøtta, Alstahaug (NO) 2. og 12.12. *Tillegg*: 1 ind. MR i desember 1999.

Islom *Gavia immer*

Av nevneverdige funn kan nevnes et innlandsfunn fra Ustevatn, Hol (BU) 9.6 (985 moh), ett oversomrende ind. Herdla (HO) og funn nr. 4-5 i AA: Tromøy, Arendal 22.12 og Røynevarvsfjorden, Lillesand 20.2. Pettersen (2001) gir en oppsummering av forekomsten i ØF.

Gulnebbblom *Gavia adamsii* (O÷FI, TR)

103 ind. ble rapportert i 2000 (tab. 7 og 8). Registreringene viser at arten trekker forbi Vestlandet i skiftet april/mai og at lengre nordover finnes det en fast vinterbestand. Av anmerkningsverdige funn kan nevnes første funn i BU: Håøya, Hurum 23.5, VF: 1 ind. Storevann, Stokke 4.6 og Verdens Ende, Tjøme 5.7. I følge Byrkjedal m.fl. (2000) kan det være ca. 1500 gulnebbblommer som overvintrer langs norskekysten. Det gjør vår kyst til det viktigste vinterområdet for arten i Europa. Pettersen (2001) gir en oppsummering av forekomsten i ØF. *Tillegg fra 1999*: 1 ind. Mølen 16.10 og Slagen, Tønsberg 7.6 (begge VF).

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis* (O SJ-NO, S 5-8)

Den norske hekkebestanden er estimert til 23-37 par, med Nordvestlandet, Sørvestlandet og områdene rundt Oslofjorden som kjerneområder (Holtan 2001). Bare ett hekkefunn ble rapportert i 2000: Stordammen, Asker med 2 kull i juli (hhv. 3 og 4 pull.). Første hekking på denne lokaliteten ble rapportert i 1996 og 1998. Hekkeatferd ble registrert i Rimbareidtjønno, Fitjar (HO) 16.4, der det første hekkefunnet i fylket ble gjort i 1998. Fra MR meldes det om ca. 7 par og bl.a. en registrering av 12 ind. i Lerstadvatn, Ålesund 8.4. Fra RO er det meldt om et sommerfunn i Øksnevadtjern, Klepp med 2 ind. 10.7-3.8, ellers er det gjort mange funn høst-vinter-vår i det fylket. Av andre anmerkningsverdige funn kan nevnes 16 ind. i Ronekilen, Mandal (VA) 1.1-12.3, 1 ind.

Lågendelta, Lillehammer (OP) 5.5 og 4. funn fra NO i Skogvatn, Brønnøy 24.-25.7.

Toppdykker *Podiceps cristatus* (O SJ-HO)

Innenfor rapportområdet er det i 2000 bare rapportert om observasjoner fra Trøndelagsfylkene. Fra Tautra, Frosta (NT) er det rapportert om maks. 13 ind. 12.11, og enkeltobservasjoner er gjort i Leksdalsvatnet, Verdal i perioden 29.4-21.5. I tillegg kommer enkeltobservasjoner fra fem andre fjordlokaliteter. De eneste hekkefunnene i Trøndelag er for øvrig gjort i Leksdalsvatnet og ett funn fra Klingsundet, Steinkjer i 1993. I ST er det rapportert om 1-3 ind. fra Gaulosen-området vinter og vår. Det antas at de midt-norske fuglene er svenske hekkefugler fra den nordlige delen av hekkeutbredelsen (LRSK Nord-Trøndelag 2001). Få hekkefunn i Trøndelag og økende antall overvintre underbygger den oppfatningen, jf. også omfattende trekk og overvintring av nordsvenske gråstrupedykkere i Midt-Norge.

Gråstrupedykker *Podiceps griseogenus* (I, S 6-8)

Innlandsfunn: 13 ind. Granabukta, Snåsa (NT) 24.4 og opptil 22 ind. Leksdalsvatnet, Verdal (NT) 6.5 er eksempler på trekket mellom vinterlokalitetene langs norskekysten og hekkeområdene i Nord-Sverige. 3 ind. Lågendelta, Lillehammer (HE) 4.-5.11 og 1 ind. Leksdalsvatnet, Verdal (NT) 16.11-14.12. *Oversomring*: 1 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 8.8, 1K Vinjekilen, Bamble (TE) 22.-26.7 og 1K Mølen, Larvik (VF) 3.8.

Horndykker *Podiceps auritus* (S 5-8 MR-ØF (÷OP-HE))

Ferskvannsfunnene fordelte seg slik: 1 ind. Rekvesøyane, Voss (HO) 8.5, 3 ind. Østensjøvann, Oslo (OA) 2.5, 1-2 ind. Fiskumvatn, Øvre Eiker (BU) 19.4-5.5. Ingen observasjoner er rapportert fra MR for år 2000, men arten er registrert ved Igletjern, Rindal (MR) fra og med 1990 under forhold som gir mistanke om hekking (Ålbu 2003b). Det foreligger ingen konkrete hekkefunn i MR pr. 31.12.2000. *Andre funn*: 1 ind. Linnestranda, Lier (BU) 2.5, 3 ind. Fornebo, Bærum (OA) 1.5, 1 ind. Akerøya, Hvaler (ØF) 6.5 og 1-5 ind. Kurefjorden, Råde (ØF) 20.5-15.12.

Toppdykker Podiceps cristatus overvintrer fåtallig i Trøndelagsfylkene, og forekomsten på Tautra, Frøsta (NT) er den største vinterforekomsten i landsdelen. Et tosfiret antall overvintrer ved denne berømte fugleøya i Trondheimsfjorden. Foto: Per-Göran Bentz.

Tabell 7. Antall individer av gulnebbblom *Gavia adamsii* i Norge (≠ Finnmark og Troms) i 2000.

*Records (individuals) of White-billed Diver *Gavia adamsii* in Norway (excl. Finnmark and Troms) in 2000.*

Fylke	jan-mar	apr-mai	jun-aug	sept-okt	nov-des
<i>County</i>	<i>Jan-Mar</i>	<i>Apr-May</i>	<i>Jun-Aug</i>	<i>Sep-Oct</i>	<i>Nov-Dec</i>
NT	7	12	-	-	2
ST	1	11	-	13	1
MR	-	9	1	1	-
HO	-	14	1	5	-
RO	-	2	1	1	1
VA	2	2	-	7	1
TE	1	1	-	-	-
VF	1	2	2	-	-
BU	-	1	-	-	-
Sum	12	54	5	27	5

Tabell 8. Antall individer av gulneblom *Gavia adamsii* i Norge (÷ Finnmark og Troms) 1991-2000.*Records (individuals) of White-billed Diver Gavia adamsii in Norway (excl. Finnmark and Troms) in 1991-2000.*

Fylke	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
NO	6	3	2	2	50	95	58	1	5	-
NT	5	2	7	1	4	21	25	9	28	21
ST	2	1	1	3	14	13	4	18	24	26
MR	13	24	25	15	1	-	-	-	-	11
HO	34	10	12	26	21	13	28	1	28	20
RO	8	2	-	16	14	17	17	21	12	5
VA	5	12	15	4	12	23	15	11	1	12
TE	-	1	1	-	1	-	-	-	-	2
VF	1	3	-	-	-	1	3	-	4	5
BU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ØF	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Sum	74	58	63	67	117	183	150	61	103	103

Havhest *Fulmarus glacialis*

For andre år på rad er det gjort hekkefunn i HO med 19 ind. i kolonien i Sørøyane, Bømlø og registrering av reir med egg. Fra HE rapporteres det om første funn i fylket: en havhest kom gående ved riksvei 209 i Sør-Odal 10.3!

Grålire *Puffinus griseus*

Hele 761+ ind. ble rapportert i 2000 (tab. 9). Spesielle forhold førte til masseopptreden 8.-10.9: 53 ind. ble registrert Titran, Frøya (ST) 10.9, 79 ind. Skogsøy, Øygarden (HO) 9.9 og 456 ind. Utsira (RO) 9.9. Datoene kan tyde på at fuglene ble blåst inn langs Vestlandskysten 9.9 og så ført nordover til Trøndelag. Andre funn fra denne perioden var 1 ind. mellom Store Færder og Store Søster 9.9 (ØF) og 1 ind. Stråholmen, Kragerø (TE) 9.9. Funn er gjort i perioden 6.8 Lista fyr, Farsund (VA) til 31.10 Karlsvika, Tønsberg (VF). I Danmark er det rapportert få fugler med 73 ind., mot et gjennomsnitt på 169 for perioden 1978-99 (Lange *et al.* 2002). I Sverige ble det en nokså laber sesong med bare ca. 55 ind. (Tyrberg 2001).

Havlire *Puffinus puffinus*

120 ind. ble registrert i 2000. I forhold til tid-

ligere år er dette den tredje beste forekomsten siden 1991 (tab. 10), og dette mye takket være de spesielle værforholdene 8.-10.9. BU fikk sin første registrering ved Tofte, Hurum 31.10. En annen observasjon ble gjort samme dag på Jeløya, Moss (ØF). Tidsmessig strekker observasjonene seg fra 24.5-31.10: mai (9 ind.), juni (73 ind.), juli (3 ind.), august (4 ind.), september (29 ind.) og oktober (2 ind.). Danmark og Sverige melder om en dårlig sesong med hhv. 32 ind. og 20 ind. (Lange *et al.* 2002, Tyrberg 2001).

Havsvale *Hydrobates pelagicus* (O AA-ØF)

Arten er registrert fra Jomfruland, Kragerø (TE) med 1 ind. rm. 3.8 og 1 ad. rm. 9.8. Dette var de første ringmerkede havsvalene på øya, og supplerer feltobs. av 1 ind. 16.10.1978 og 6 ind. 13.11.1973 (Rune Solvang pers. medd.). Videre ca. 10 ind. (4 rm.) Rauer, Larvik (VF) 23.7. 3-4 ind. sett s.st. 24.7.

Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa* (O SF-ØF)

Alle funn: 1 ind. rm. Utsira (RO) 27.7, 4 ind. s.st. hhv. 9.9 og 10.9, 1 ind. Karmøy (RO) 31.10, 1 ind. rm. Lindesnes fyr (VA) 3.8 og 1 ind. Karlsvika, Tønsberg (VF) 1.11.

Tabell 9. Antall individer av grålire *Puffinus griseus* i Norge 1991-2000.*Records (individuals) of Sooty Shearwater Puffinus griseus in Norway in 1991-2000.*

Fylke	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
SJ	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
FI	-	-	-	-	-	-	4	1	-	-
NO	1	1	1	-	-	17	4*	-	9	-
NT	-	-	1	-	4	4	3	10	2	6
ST	-	-	2	-	13	5	10	5	-	57
MR	5	-	-	-	-	3	806	2	-	-
HO	44	-	5	-	-	-	7	-	-	80
RO	7	1	-	7	16	65	157	156	6*	606+
VA	1	-	-	1	1	1	3	16	1	6
TE	1	-	-	-	3	-	-	1	-	3
VF	2	1	-	-	24	14	7	5	-	1
ØF	-	-	-	1	-	1	1	7	-	2
HS	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-
Sum	61	3	9	9	62	110	1002	213	18	761+

* inkludert supplerende observasjoner (*additional records included*)**Tabell 10.** Antall individer av havlire *Puffinus puffinus* i Norge 1991-2000.*Records (individuals) of Manx Shearwater Puffinus puffinus in Norway in 1991-2000.*

Fylke	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
FI	-	1	-	1	-	-	11	59+	6	-
NO	-	-	1	-	-	-	-	1	7	-
NT	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
ST	1	-	-	1	-	3	-	-	-	1
MR	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
HO	4	3	-	13	4	42	2	1	-	6
RO	7	12	1	31	34	115	43	29	6*	101
VA	4	5	-	3	12	-	7	87	10	-
AA	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TE	2	5	4	4	6	-	-	12	3	6
VF	6	4	2	-	12	53	5	79	-	3
BU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ØF	-	1	1	-	-	-	-	-	4	2
Sum	26	31	9	53	68	213	72	268+	36	120

* inkludert supplerende observasjoner (*additional records included*)

Storskarv *Phalacrocorax carbo* (H MR-ØF)
Hekkefunn: På Øra, Fredrikstad (ØF), hvor mellomskarven *P. c. sinensis* etablerte seg som hekkefugl for første gang i 1997, ble 482 reir registrert (opp fra 307 i 1999). 1 ind. rm. på Øra 15.6.99 ble gjenfunnet i Sundvor, Fusa (HO) 6.1. Den fuglen ble dermed første sikre funn av underarten *sinensis* i HO (Falkenberg 2001a). RO har også en voksende koloni av denne underarten, men ingenting er nevnt i årsrapporten fra dette fylket om utviklingen (100 reir i 1999). Økende antall observasjoner i ferskvann på sensommeren har trolig sammenheng med den voksende bestanden av underarten *sinensis*: OA (Hemnessjøen, Aurskog-Høland; Nærevann, Ski; Engervann, Bærum), VF (Prestevann, Sande; Vikevann, Hof) og TE (Norsjø og Tokevann, Drangedal). I Sverige er det nå flere enn 108 kolonier med i alt 21.650 par, en nedgang fra 160 kolonier og 25.500 par i 1999. Det er likevel en økning fra 1996 da tilsvarende antall var 90 kolonier og 18.100 par (Tyrberg 2001).

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis* (H VA-ØF)
 Ingen hekkefunn er rapportert fra rapportområdet. 1 ind. Øketangen, Sarpsborg (ØF) 10.2. **Tillegg:** 2 ind. Torbjørnshjør, Hvaler (ØF) 23.10.1999.

Gråhegre *Ardea cinerea* (O SJ-FI)
 Det foreligger ingen funn i rapportområdet.

Vepsevåk *Pernis apivorus* (O SJ-RO)
 De eneste funnene fra rapportområdet i år var 1 ad. ♀ Sande, Randaberg (RO) 3.9, 1 ind. Håtang- en, Hå (RO) 20.9 og 1 ind. (mørk fase) Hiskjo, Bømlo (HO) 19.9. Sistnevnte var det fjerde funn i fylket og observasjonene kan ses i sammenheng med at det var en invasjon i Storbritannia denne høsten med ca. 500 ind. (Falkenberg 2001a). **Tillegg:** 1 ind. Grønhaug, Lund 20.7.1991, 1 ad. Reve, Klepp 4.8.1999 (begge RO).

Havørn *Haliaeetus albicilla* (O RO-ØF)
 Antall havørner ligger omtrent på nivå med foregående år, med ca. 135 observasjoner, derav ca. 101 observasjoner i RO. Andre observasjoner fordeler seg slik: VA (4), TE (4-5), VF (6), BU

(2), OA (3), HE (5) OP (6) og ØF (5). Antall ind. i rapportområdet er vanskelig å bedømme, siden mange av observasjonene dreier seg om de samme fuglene. Interessant er det å registrere et par som matet en juv. i Dokkadelta (OP), og 5 ind. på Øra (ØF) med siste hekkefunn i fylket fra 1882. Fra TE meldes det også om en merkbar økning i skjærgården. I Danmark var hekkebestanden i 2000 identisk med 1999 med 6 par, hvorav 3 par fikk 4 unger på vingene (Grell 2001).

Sivhauk *Circus aeruginosus*
 Som for havørna er det vanskelig å bedømme antall individer av denne arten, og det gjøres helt klart mange observasjoner av samme fugl, se tabell 11. Årets totaltall reflekterer også både manglende innrapportering og omtrentlige tall. Artens ekspansjon i landet vises for eksempel av at LRSK i Østfold nå bare ber om innsending av hekkefunn. Årets eneste rapporterte hekkefunn kommer fra Jæren (RO) med 1 par med 2 juv. 18.4-25.8. 2 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 9.4 var et tidlig funn. Mer normalt er funn fra midten av april og utover. De fleste har forlatt landet innen september, men to sene registreringer ble gjort av en juv. (1K) Erga, Klepp (RO) 15.10 og 2 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 18.10. **Tillegg:** 1 par hekket i Hå kommune (RO) i 1999.

Myrhauk *Circus cyaneus* (O SJ-HO, H, V)
 Arten er fortsatt underrapportert fra hekkeområdene, mens antall trekkobservasjoner synes å være som tidligere år. Som tidligere er det flest observasjoner fra RO (77 obs.). **Funn fra rapportområdet SJ-HO:** 1 ind. Gjorøy, Rødøy (NO) 16.5, 1 ind. Røros (ST) 21.4, 1 ind. Grandefjæra, Ørland (ST) 22.7 og 14.8, ♀ Eidfjord (HO) 3.7, 1 ind. Hiskjo, Bømlo (HO) 21.9 og 24.9. **Vinterfunn fra RO:** ♂ Hillesland, Karmøy 13.1, ♂ Burmaveien, Karmøy 9.2, ♂ Skudeneshavn, Karmøy 27.3 og ♀ Hillesland, Karmøy 31.10-7.1.01, ♀ Stiklene, Karmøy 30.11 og ♂ + 4 ♀♀ Orrevann, Klepp 2.1-15.4. **Andre vinterfunn:** 1-2 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 1.1-28.2, 1 ind. s.st. 3.-28.12, 1 ind. Fuglevika, Farsund (VA) 23.1 og i Steinsvika, Farsund (VA) 20.2, 1 ind. Akerøya, Hvaler (ØF) 4.1 + 11.2 og Kurefjorden, Råde

Tabell 11. Antall individer av sivhauk *Circus aeruginosus* i Norge 1991-2000.*Records (individuals) of Marsh Harrier Circus aeruginosus in Norway 1991-2000.*

Fylke	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
FI	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
NO	2	-	-	1	-	-	2	-	1	-
NT	1	-	3	1	4	2	1	1	5	2
ST	-	1	-	1	4	-	-	3	3	3
MR	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-
SF	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
HO	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3
RO	21	48	20	9	32	23	15	20	26	42
VA	12	36	35	32	95	95	37+	70	20	24+
AA	-	1	1	-	2	5	1	1	-	-
TE	4	4	6	-	8	4	14	14	19	16
VF	3	11	12	-	6	21	10	14	20	23
BU	1	-	-	3	10	9	10	13	4	9
OA	8	13	6	9	12	11	13	7	24	25
OP	1	1	-	2	2	4	5	6	1	-
HE	-	1	-	-	1	3	9	7	2	5
ØF	7	6	5	25	45	20	21	32	?	?
Sum	60	124	89	83	221	198	139+	189	127+	152+

(ØF) 16.1. *Tillegg*: 1 ind. Haukåstjønn, Radøy
(HO) 11.9.1996.

Musvåk *Buteo buteo* (O SJ-HO, V)

Fra rapportområdet foreligger fire observasjoner i tillegg til et hekkefunn: 1 ind. (lys fase) i NT flere steder langs Trondheimsfjorden 16.4-24.9, 2 ind. Øysand, Melhus (ST) 8.-9.5 og 1 ind. (lys fase) Klæbu (ST) 11.8. Det andre hekkefunnet i HO ble gjort i Bergen 5.7 med 3 unger i reiret. Første hekkefunn i HO ble gjort i 1998. Vinterfunn (enkeltind. der annet ikke er nevnt): Lista fyr, Farsund (VA) 1.1-19.2, Åkersvika, Stange (HE) «utover vinteren» til 9.1.01. Fra VF: Borre 1.1, Eftang, Larvik 8.1, 3 ind. Ilene og Tønsberg vinteren 1999/00, 2 ind. Borrevatnet, Horten 30.9-21.12 og 1 ind. Gjennestad, Stokke 9.-26.12. Fra OA: Fornebo, Bærum (OA) 1.1-3.3 og 12.10-31.12. Fra ØF: 1 ind. Skjebergkilen, Sarpsborg 6.2, Nes, Fredrikstad 13.2, Heiberg, Sarpsborg

21.2, Rønning, Sarpsborg 28.2 og Skjeberg, Sarpsborg 18.12. *Tillegg*: 1 ind. Slettestjønn, Rennebu (ST) 13.9. 1999.

Fjellvåk *Buteo lagopus* (V 12-2)

Årets 14 individer var mer normalt enn fjorårets 20: 1 ind. Vikna (NT) 9.1, 1 ind. Ørland (ST) 11.1 og 14.1, 1 ind. Bergen (HO) 10.1 og 1.3, 1 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 1.1-20.2, 1 ind. s.st. 10.-29.12. 1 juv. + 1 ad. Tjørvemarka, Farsund (VA) 26.2 og 2 ind. Hassel, Farsund (VA) 28.12, 1 ind. Ilene, Tønsberg (VF) vinteren 1999/00, 1 ind. Tangenkilen, Tjøme (VF) 15.-31.12, 1 ind. Finnemarka, Lier (BU) 24.1, 1 ind. Nordre Bjørkelangen, Aurskog-Høland (OA) 3.12 og 1 ind. Østensjøvann, Oslo (OA) 22.12.

Fiskeørn *Pandion haliaetus* (O SJ, TR-VA)

Fiskeørna er inne i en positiv trend og nye hekkeplasser blir rapportert. Nytt av året var for

eksempel første hekkefunn i Sør-Rogaland med et par med 2 pull. 17.7. Observasjoner fra hekkeplasser ble ellers gjort i Røros (ST) 8.-9.6, fra Audnedal, Mandal (VA) 30.4 og 20.5 og Farsund (VA) hvor det ble observert 1 par med 1 juv. I tillegg er det gjort følgende trekkregistreringer: NT (6), ST (3), RO (6) og VA (4). Dette er noe færre enn tidligere år. Tidligste registreringer var 1 ind. på Utsira (RO) 18.-19.4 og fra Nesvatn, Hemne (ST) 21.4. En sen registrering ble gjort på Utsira (RO) 10.10.

Tårnfalk *Falco tinnunculus* (V 12-2)

Totalt ble 39 individer rapportert i rapportperioden, derav 26 i januar-februar og 13 i desember, med følgende fordeling: NO (2), NT (1), MR (3), HO (4), RO (4), VA (5), TE (1), VF (5), OA (2) og ØF (12). Antall tidligere år: 1995 (20 ind.), 1996 (22 ind.), 1997 (12 ind.), 1998 (21 ind.) og 1999 (44 ind.). Spesielt de siste årene har mange tårnfalker blitt registrert om vinteren i Norge. Med mildere vintre kan vi kanskje forvente en jevn økning i antall overvintrende tårnfalker i Sør-Norge i årene som kommer?

Dvergfalk *Falco columbarius* (V 12-2)

Totalt ble 26 observasjoner gjort, et uvanlig høyt antall sammenlignet med foregående år. Derav ca. 20 i januar-februar og 6 i desember, med følgende fordeling: NT (1), ST (4), HO (2), RO (11), VA (2), BU (1) og OP (5). Litt uvanlig med så mange fra OP: Lesjaskog, Lesja 10.1, Raufoss, V. Toten 27.1, Granavollen, Gran 3.2, Vestre Gran 10.12 og Hedal, Sør-Aurdal i februar. Denne arten burde også kunne øke antall vinterfunn som respons på mildere klima?

Lerkefalk *Falco subbuteo*

Litt over et gjennomsnittlig år med ca. 72 registreringer og min. 19 hekkinger rapportert. Fra TE rapporteres svært tidlige og sene registreringer: 1 ind. Gjerpeneshavn, Skien 12.4, 1 ind. Tjønnås, Bø 29.4 og 1 ind. Jomfruland, Kragerø 4.-5.10. Fra VF rapporteres 13 ind. (basert på maks.tall fra lokalitetene), med første observasjon fra Klåstadkilen, Larvik 26.4 og siste fra Borrevatn, Horten 29.9. Maks. 4 ind. ble registrert ved Borrevatn 8.5

og maks. 3 ind. ble registrert ved Gjennessadvatnet, Stokke (VF) 24.6. Hekkefunn er rapportert fra Øvre Eiker og Hokksund (BU), Ås (OA), Gjølsjøen, Marker (ØF), 10 lok. i Ringsaker (HE) og 5 lok. i OP. *Tillegg*: RO (3) i 1999.

Jaktfalk *Falco rusticolus* (V 12-2)

På ny en forholdsvis mager forekomst med bare totalt 16 funn i rapporteringsperioden (13 i 1999): RO: 7.1, 8.1, 20.1, 21.1, 5.2, 7.2, 14.2, 17.12-16.1 (tot. 8 ind). ST: 1 ind. Haugen, Frøya 2.12 og 1 ad. ♂ Sjøbygda, Selbu 8.1, VA: 1 ad. Lista fyr, Farsund 23.1 og 1 (2K) 20.2 og 1 ind (1K) Slevdalsvann, Farsund 29.12, TE: 1 ind. Jomfruland, Kragerø 2.2 og VF: 1 ind. Ilene, Tønsberg 17.-27.1 og 1K ♀ Mølen, Larvik (VF) 18.-30.12. Fra NO rapporteres en hvit morf som landet på Norne ca. 10.9.

Vandrefalk *Falco peregrinus* (V 11-3)

Utenom RO (ca. 42 registreringer), VA (minst 32 registreringer, hvorav opptil 2 ind. ble sett 1.1-26.3 og opptil 2 ind 2.11-29.12 ved Lista fyr, Farsund), VF (16 registreringer av ca. 10 ind.) og OA (19 registreringer) ble 12 registreringer gjort i rapportperioden: 1 ind. Bodø havn (NO) 8.1, 1 ad. Gimsøya, Vågan (NO) 13.2, 1 ind (1K) Tennøya, Herøy (NO) 9.12, 1 ind. Eideskorsen, Levanger (NT) 27.12, 1 ad. ♀ Garten, Ørland (ST) 16.3, 1 ind. (2K) Grandefjæra, Ørland (ST) 26.3, 1 juv. (1K) Gaulosen, Trondheim (ST) 12.11, 1 ad. ♀ Bergen (HO) 19.2, 1 ind. Herdlevær, Øygarden (HO) 24.12, 1 ind. Bømlø (HO) 30.12, 1 ind. Toten (OP) 29.2 og 1 ind. Jaren, Gran (OP) 1.3. Av hekkefunn/observasjoner ved hekkelokaliteter rapporteres det om videre økning: Ny lokalitet i Melhus (ST), ny lokalitet i HO, 2 hekkelokaliteter i OA, og totalt 9 hekkelokaliteter i OP (opp fra 7 i 1999). Arten er fortsatt i sterk ekspansjon i Norge langs kysten, så vel som inne i fjordsystemer, og innlandsobservasjoner ved gamle hekkeplasser fortsetter også å øke. Etter å ha gjennomgått en sterk bestandsreduksjon som følge av miljøgifter, der arten hadde en kritisk lav bestand i landet på 1950- og 60-tallet, er arten nå på vei mot gamle nivåer. Bestanden nærmer seg trolig 500 par, og bør kunne fortsette å vokse mot vel 1000 par.

Vannrikse *Rallus aquaticus*

Bruk av lyd lokker frem uvanlig høye antall av denne arten og årets 257 individer (tab. 12) viser at vannrikse nok forekommer i betydelige antall her til lands, spesielt utover høsten før snø og frost driver bestanden sørover. To hekkefunn ble rapportert. En ikke flyvedyktig unge ble ringmerket i Ørelandkilen, Lillesand (AA) 18.6. Et reir med 11 egg ble funnet i Laget, Risør (AA) 24.4-9.5 (Kjøstvedt & Lislevand 2001). Første sted for øvrig samme sted som hekkefunn ble gjort i 1988 og 1989. Det 16.-19. funn i NO ble gjort av 1 ind. Skogvatn, Brønnøy 20.6, Nordøyvatn, Dønna 8.12, Salvatn, Herøy 8.12 og Ostjønna, Alstahaug 12.12. Fra ST meldes det om ca. 28 ind., de fleste fra Frøya med 21 ind. i perioden 2.-10.12. Verdt å nevne er også 1 ind. Innstrand, Ørland (ST) 28.4. I perioden 20.9-31.12 ble det rapportert ca. 88 ind. i kystkommunene i HO (Falkenberg 2001b). Fra RO rapporteres det om totalt ca. 35 ind., med max 11 ind. Sveio, Haugesund 17.12. Fra TE meldes likeledes om mange funn med ca. 44 ind. på 19 lokaliteter. Fra VF meldes 11 ind. på fire lokaliteter. Fra BU rapporteres 11 ind. fra perioden 22.4-17.12 og fra ØF ca. 23 ind. i perioden 26.3-26.12. *Tillegg*: 1 ind. TE i 1994 og 3 ind. VF i 1999.

Myrrikse *Porzana porzana*

Årets 45 individer (tab. 12) var godt over gjennomsnittet de siste årene (20 i 1998 og 17 i 1999): 1 ind. Byavatn, Levanger (NT) en uke fra 10.7, 1 ind. Staverengvatn, Nærøy (NT) 28.9, 1 ind. Gammelleva, Melhus (ST) 24.5-17.6, 1 ind. Svantjønna, Frøya (ST) 1.-8.6, 2 ind. Krokavatn, Sveio (HO) 17.-18.6, fra RO kan følgende tidlige funn nevnes: 2 ind. Storvatn, Tysvær 8.5, 1 ind. Nordvatn, Karmøy 9.5 og 1 ind. Tjøsvollvatn, Karmøy 9.-18.5, 1 ind. Moutmarka, Tjøme (VF) 12.4, 1 ind. Presterødskilen, Tønsberg (VF) 9.5, 2.9 og 1K s.st. 29.8, sy. ♂ Borrevatnet, Horten (VF) 20.-21.5, 1 ind. Gjennestadvatn, Stokke (VF) 21.5, sy. ♂ Rønnebergdammen, Hof (VF) 11.6, 1 ind. Svensedammen, Drammen (BU) 9.-11.5, 1-2 ind. Fiskumvatn, Øvre Eiker (BU) 25.6-16.7, 7 ind. Fornebo, Bærum (OA) 27.4-13.6, ØF med 4 ind. i perioden 8.5-8.6 og tre funn fra OP

i periodene 8.-11.6, 4.-12.6 og 1.7. Fra Danmark rapporteres det om ca. 90 ind. (Grell 2001), og fra Sverige var ca. 390 ind. et nytt godt år og det beste år i nyere tid (Tyrberg 2001).

Åkerrikse *Crex crex*

Med 131-137 ind. (tab. 12) fortsetter den gode trenden fra de siste årene (hhv. 47 i 1997, 53 i 1998, 76 i 1999). Nordligste funn kom fra Grunna, Vikna (NT) 21.6. Ellers fordelte funnene seg slik: ST (3) i perioden 28.5-10.8, MR (5) (se Stokke 2003), 1 ind. Apeltun, Bergen (HO) 13.5 og Marøy, Radøy (HO) 11.-16.6, RO 30 med max 9 ind. Jæren 25.5, 1 ind. ble tatt av katt Karmøy 13.-14.11 (sluppet siste dato), VA (5), TE (5) i perioden 28.5-10.7, VF (7), 1 ind. Hals, Øvre Eiker (BU) 29.6-12.7 og Ask, Ringerike (BU) 29.5-8.6, OP (2), OA overrasket med hele 26 ind, fra ØF kom årets eneste hekkefunn med 5 pull observert 16.7, i tillegg til i alt 37 ind. En ny nasjonal handlingsplan for åkerrikse er bestilt av miljøvernmyndighetene, og en internasjonal handlingsplan ble godkjent av vannfuglavltalet (AEWA) i 2005. Med stadig mer intensiv landbruksdrift i Europa gjenstår det å se om disse planene kan bringe positiv vekst i den europeiske bestanden. *Tillegg*: 3 ind. MR i 1995, 3 ind. MR i 1997, 2 ind. MR i 1998, 1 ind. HO 1999 og 3 ind. VF i 1999. I Danmark rapporteres det om et nytt godt år med ca. 270 fugler (Grell 2001). Fra Sverige rapporteres ca. 820 ind. som en ny rekord og det beste år etter 1950, og dessuten fjerde året på rad med høyt antall (Tyrberg 2001).

Sivhøne *Gallinula chloropus* (O SJ-NO)

Tre funn i rapportområdet: 1 ind. Reppen, Røddøy (NO) i mai, 1 ind. i en dam Røstlandet, Røst (NO) hele sommeren og 1 ind. Svarttjønna, Vefsn (NO) 2.7 (hhv. 26.-28. funn i NO).

Sothøne *Fulica atra* (O SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet, men et hekkefunn fra Husvann, Straumøya, Bodø (NO) er verdt å nevne.

Trane *Grus grus* (O SF-AA)

På ny dukket det opp uvanlige marsfunn av

Adult jaktfalk *Falco rusticolus* på Steinodden, Lista, Farsund (VA) 23.1.2000. Foto: Gunnar Gundersen.

Tabell 12. Antall individer av vaktel *Coturnix coturnix* og rikser *Rallidae* i Norge i 2000.

Records of Quail Coturnix coturnix and rails Rallidae in Norway in 2000.

Fylke	Vaktel	Vannrikse	Myrrikse	Åkerrikse
<i>County</i>	<i>Quail</i>	<i>Water Rail</i>	<i>Spotted Crane</i>	<i>Corncrake</i>
NO	1	4	-	-
NT	7	2	2	1
ST	4	28	2	3
MR	-	-	-	5
SF	-	-	-	-
HO	-	88	2	2
RO	7	35	16	30
VA	3	-	-	5
AA	-	4	-	1
TE	6	44	-	5
VF	8	11	6	7
BU	12	11	3	2
OA	4	6	7	26
OP	10	1	3	2
HE	7	-	-	5
ØF	19	23	4	37
Sum	88	257	45	131-137

trane (jf. 1999) og trolig det første vinterfunn for Norge: 2 ind. Herdla, Askøy (HO) 25.3, 1 ind. Revesvingen, Klepp 2.1-12.3 og 1 ind. Østre Hauge, Farsund (VA) 25.3-2.4. Som kjent er det en økende vinterbestand i Danmark og milde vintre vil åpenbart lokke flere til å prøve overvintring også her til lands. Fra RO meldes det om i alt 13 ind. på trekk i april. Fra VA meldes det om 2 ind. Nesheim, Farsund 14.5, og fra Lista fyr, Farsund 1 ind. 25.3, opptil 2 ind. 22.4-11.5 og 9 ind. 2.10. Fra hekkeområder er det rapportert følgende: 2 ind. Bjoreidvatn, Eidfjord (HO) 22.7. Den generelt voksende hekkebestanden i Skandinavia har også medført at tranen nå er hekkefugl i Danmark, med 16 par i 1999 og 2000 (Grell 2001).

Tjeld *Haematopus ostralegus* (V 12-15.2)

Den tradisjonelle vinterflokk fra Rinnleiret/Ørin, Levanger/Verdal (NT) var på 80 ind. 13.1, 164 ind. 3.2, 170 ind. 24.2 og 210 ind. 16.12. Utenom Rinnleiret/Ørin ble 66-69 ind. registrert i den aktuelle perioden: 1 ind. Tautra, Frosta (NT) 2.1 + 9.1, 11 ind. Fevåg, Rissa (ST) 10.2, 1 ind. Male, Fræna (MR) 6.1, 1-3 ind. Husøy, Karmøy (RO) 1.-2.1, og 1 ind. Karmøy 9.1, fra Jæren (RO): 1 ind. 2.-12.1, 10.12 og 2 ind. 16.-17.12, 1 ind. Furuholmen, Lindesnes (VA) 22.1, 13 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 23.1, 8 ind. Eftang, Larvik (VF) 8.1, 7 ind. Åsgårdstrand, Borre (VF) 21.1 og 2 ind. s.st. 23.1, 7-8 ind. Langgrunn, Horten (VF) 18.11-31.12, 6-8 ind. Møringa, Horten (VF) 17.-30.12, samt 1 ind. Akerøya, Hvaler (ØF) 2.1. Fra OP kom det første februar-funnet i fylket: 1 ind. Skibladnerbrygga, Gjøvik 29.2 (trolig vartrekker). *Tillegg*: 2 ind. MR i 1999.

Avosett *Recurvirostra avosetta*

Et dårlig år med totalt bare 4-6 ind. (trolig bare 4). Fra RO er det ikke rapportert noen observasjoner. Et mislykket hekkforsøk ble rapportert fra ØF: Ovenbukt, Råde 7.-27.5 (siste hekkefunn i landet var i 1994 på Jæren). I tillegg ble følgende registreringer gjort: 2 ind. Øra, Fredrikstad (ØF) 29.-30.4, 1 ind. Klåstadkilen, Larvik (VF) 6.6, 1 ind. trakk SØ forbi Lista fyr, Farsund (VA) 2.4.

Dverglo *Charadrius dubius* (O SJ-AA)

I år som i fjor kom det nordligste funnet fra NT: 1 juv. Reppesosen/Leksosen, Stjørdal 20.7. Fra ST meldes det om tre hekkefunn langs elvene Gaula (Ler og Stavsengan, Melhus) og Orkla (Solhusøra, Orkanger). RO: 1 ind. Røvær, Haugesund 29.4, ♂ Gruda, Klepp 10.5, 1 ind. Stavasanden, Karmøy 19.5, 1 ind. Orreosen, Klepp 19.5-8.6, ♀ Bjårvatn, Hå 27.5. VA: Tre par oppholdt seg på hekkeplass på Prestneset, Lyngdal 29.5 og 2 juv. Vågsvollvåien, Farsund 24.7.

Sandlo *Charadrius hiaticula* (V 11-15.2)

En meget sjelden art vinterstid i Norge. Kun 2 ind. er registrert innenfor rapporteringsperioden: 1 ind. Stavasanden, Karmøy (RO) 12.2 og 1 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 28.12. I februar ble også to andre registreringer gjort: Grannesbukta, Stavanger (RO) 20.2 og 2 ind. Havika, Farsund (VA) 26.2. Februar-funn kan godt være vartrekker, siden arten kan trekke inn tidlig dersom værforholdene er gunstige.

Boltit *Charadrius morinellus* (T)

I forhold til de siste årene er årets 34 ind. det magreste år på lenge (166 ind. i 1999). To høstfunn er rapportert. Funnene fordeler seg på følgende måte: 1 ind. Herdla, Askøy (HO) 7.5, 5 ind. Gullfjellet, Bergen (HO) 13.5. Fra Jæren (RO): 3 ind. Klepp 30.4, 3 ind. Sola 1.5, 2 ind. Hå 4.5, 2 ind. Klepp 10.5 og 2 ind. Klepp 25.9. Fra Lista, Farsund (VA) rapporteres 2 ind. 27.4 og 14 ind. 12.9.

Heilo *Pluvialis apricaria* (V 11-2)

Innenfor rapportperioden ble det gjort registreringer fra hhv. Utsira, Jæren og Lista: 1 ind. Utsira (RO) 6.2, 1 ind. Lista/Kviljo, Farsund (VA) 28.2, 29 ind. Håtangen, Klepp (RO) 26.11, 1 ind. Kviljoødden, Farsund (VA) 16.12 og 1 ind. Nordhasselbukta, Farsund (VA) 27.12. Med 33 ind. i rapportperioden hadde 2000 det høyeste antall heilo vinterstid i perioden 1991-2000.

Tundralo *Pluvialis squatarola* (V 12-3)

1 ind. Nordhasselbukta, Farsund (VA) 26.3 og 1 ind. Vågsvollvåien, Farsund (VA) 25.12 var de

eneste observasjonene innenfor rapportperioden.

Vipe *Vanellus vanellus* (V 12-10.2)

Til sammen ca. 1298 ind. ble registrert i følgende fylker: TR (1), NO (3), MR (8), HO (150), RO (1018+), VA (ca.76), TE (5), OA (31), OP (2), HE (1) og ØF (3). Høyeste antall var 1000 ind. på Jæren (RO) 16.12, min. 34 ind. Kviljo, Farsund (VA) 21.12, 30 ind. Etneosen, Etne (HO) 9.12, 21 ind. Bømlø (HO) 8.1 og 22 ind. Tjeldstø, Øygarden (HO) 11.1, 30 ind. Kragtorpvika, Hemnessjøen, Aurskog-Høland (OA) 3.12. Sene observasjoner fra HE og OP er heller ikke så vanlige: 1 ind. Prestsjøen, Åmot (HE) 3.12, 1 ind. Vågåvatn, Vågå (OP) 2.12 og 1 ind. nord for Dovre sentrum 3.12. 1 ind. Melen, Storfjord (TR) 23.12 fortjener også å nevnes. Antallet vipere vinterstid i 2000 er det høyeste i NFKFs virksomhetsperiode.

Polarsnipe *Calidris canutus* (V 11-4)

Et gjennomsnittlig år med ca. 60 ind. innenfor den aktuelle perioden, fordelt på seks fylker: 30+ ind. Innstrandfjæra, Ørland (ST) 13.2. Ørland kommune har kanskje den mest tradisjonelle og trofaste vinterforekomsten i Norge? Ellers 2 ind. Grannesbukta, (RO) 12.1, 12 ind. Håtangem, Hå (RO) 4.11, 1 ind. Revtangem, Klepp (RO) 26.11, 5 ind. Lista, Farsund (VA) 15.4, 2 ind. s.st. 24.4, 1-5 ind. s.st. 1.-4.11, 1 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 18.3, 3 ind. Kurefjorden, Råde (ØF) 7.4, 4 ind. samme sted 12.-20.4, 3 ind. Akerøya, Hvaler (ØF) 17.4, 1 ind. Kurefjorden (ØF) 24.4, 9 ind. Ørin, Verdal 22.4 (NT) og 5 ind. samme sted 24.4. Registreringene fra ØF og NT er åpenbart vartrekkere. *Tillegg*: 1 ind. Johus, Nord-Herøy (NO) 30.12.1999.

Sandløper *Calidris alba* (V 11-4)

På tradisjonelt vis kommer alle 17 ind. fra rapporteringsperioden enten fra RO eller VA: 1 ind. Stavasanden, Karmøy (RO) 26.2, 1 ind. Åkrasanden, Karmøy (RO) 28.2, 13 ind. Revtangem, Klepp (RO) 12.11, 1 ind. Skeie, Hå (RO) 31.12 og 1 ind. Kviljoøden, Farsund (VA) 16.12. Følgende vårfunn er verdt å nevne: 1 ind. Herdla,

Askøy (HO) 19.5 og 16 ind. Revtangem, Klepp (RO) 23.5. Etter fullstendig fravær for første gang i 1999, ser en her hvordan også denne arten raskt responderer på mildere værforhold.

Tundrasnipe *Calidris ferruginea* (V 11-3)

Ingen rapporteringer i perioden.

Myrsnipe *Calidris alpina* (V 12-15.2)

Et år godt over snittet for vinterregistreringer av myrsnipe med ca. 217 ind. i rapportperioden: 6 ind. Tautra, Frosta (NT) 2.1, ca. 50 ind. Ørland (ST) januar, ca. 150 ind. Brekstadfjæra, Ørland (ST) 10.12, 3 ind. Male, Fræna (MR) 6.1, 1 ind. Herdla, Askøy (HO) 9.12, 1 ind. Bømlø (HO) 26.12, 1 ind. Herdla, Askøy (HO) 28.12, 2 ind. Lista, Farsund (VA) 28.12, 3 ind. s.st. 29.12, 2 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 6.1 og samme sted: 1 ind. 22.-23.1, 30.1, og 2 ind. 10.2. Som for polarsnipe er Ørland den kommunen som ofte kan skilte med flest myrsnipere vinterstid i landet.

Fjellmyrløper *Limicola falcinellus*

På tross av at høsten 2000 ble betegnet som et invasjonår i sørlige deler av Skandinavia, dukket det ikke opp spesielt mange her til lands under trekket. Årets 17 individer markerer faktisk et forholdsvis svakt år sammenlignet med tidligere år (for eksempel 31-32 ind. i 1999). Fra vartrekket: 1 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 18.5 og 1-2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde (ØF) 25.-29.5. Fra høsttrekket: 2 ad. Kvasheim, Hå (RO) 26.-27.7, 2 ad. Brusand, Hå (RO) 26.7, 1 ad. Gruda, Klepp (RO) 26.7, opptil 3 ad. Håstranda, Hå 27.-29.7, 2 ind. Stråholmen, Kragerø (TE) 24.7, 1 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 17.8, 1-2 ind. Nordre Ovenbukta, Råde (ØF) 13.-20.8 og 3 ind. samme sted 27-29.8. Som tidligere år viser Kurefjorden seg igjen som en sikker plass for arten.

Brushane *Philomachus pugnax* (V 11-3)

Ingen vinterfunn er rapportert i 2000.

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus* (V 12-3)

Det ble registrert 32 kvartbekkasiner innenfor rapportperioden, mot 22-24 ind. i 1999. Fordelingen av funnene var som følger: NT (2), HO

(1), RO (14), VA (2), AA (1), TE (1), VF (7), ØF (1) og OP (3). Funnene i OP var uvanlige: 1 ind. Fåvang naturreservat, Ringebu 11.2, 1 ind. Totenvika, Toten 10.12 og 1 ind. Krabysanden, Østre Toten 28.12.

Dobbeltbekkasin *Gallinago media*

Et gjennomsnittlig år for trekkobservasjoner (17 ind.) av dobbeltbekkasin sammenlignet med fjorårets 36-38 ind. på trekk. Observasjoner er bare rapportert fra hhv. NT, RO, VF og OA: 1 ind. Vera, Verdal (NT) 20.5, 1 ind. Tautra, Frosta (NT) 12.8, 1-3 ind. Utsira (RO) i perioden 2.-13.10, 1 ind. Borrevatn, Horten (VF) 1.5, 6.5 og 6.9. Fra OA: 2 ind. Fornebo, Bærum 3.-4.5, 2 ind samme sted 13.5 og 1 ind. 14.5, 1 ind. Årnestangen, Rælingen: 1.8, 2 ind. 23.8, 1 ind. 26.8 og 1 ind. 16.9. En helt spesiell observasjon var et *vinterfunn* fra Østensjøvannet, Ås (OA) 3.12! Det er rapportert om spillaktivitet fra flere kanter av landet. I Ranafjellene, Rana (NO) ble det registrert 35 ind. fordelt på 3 spillplasser. HE melder om 2 spillplasser i Dalsbygda, Os med hhv. 4 og 5 ind. 9.6, to leiker i Einunndalen, Folldal 9.-10.6 og tre nye leiker i Tynset 11.-12.6. Fra OP er det rapportert 45 kjente leiker, bl.a. 20 ind. Grimsdalen, Dovre 17.6 og 15-20 ind. Stølsvidda, Nord-Aurdal. *Tillegg*: 1 ind. Male, Fræna (MR) 13.8.1995, 1 ind. Sandblåstvågen, Fræna 14.8.1999, 4 ind. Borrevatn, Borre (VF) 7.5.1999 og 1 ind. Ilene Tønsberg (VF) 8.10.1999.

Rugde *Scolopax rusticola* (V 12-2)

Enda et godt år, og det beste året i NFKFs virksomhetsperiode, med totalt 134 ind. innrapportert i perioden. Flest observasjoner er gjort fra Lista (VA) med 80 ind., Ellers hadde Bømlo og Bergen (HO) 19 ind., Hestnes, Eigersund (RO) 20+ ind. og 8 ind. er rapportert fra OP. For OP var dette rekordmange vinterfunn. Fra resten av landet har vi fått innrapportert følgende observasjoner (alle enkeltind.): Jomfruland, Kragerø (TE) 2.12, Borrevatnet, Horten (VF) 15.12, Langøya, Stokke (VF) 26.12, Lilleskagen, Hvasser (VF) 27.12, Hvitvingfoss, Kongsberg (BU) 11.12, Hals, Øvre Eiker (BU) 26.12 og Osломarka, Oslo (OA) 27.12. Sistnevnte funn var første registrering i

desember for OA. *Tillegg*: 3 ind. Hessa, Ålesund (MR) 13.12.1999.

Svarthalespove *Limosa limosa*

(O÷(TR+RO), V, H)

48-49 ind ble registrert i år 2000 utenom TR og RO, noe som innebærer en nedtur sammenlignet med fjorårets 113 ind. Fylkesfordeling fra rapportområdet: VF (4-5), TE (2), HO (7), ST (11), NT (10) og NO (13). Av spesiell interesse var funnet av underarten *islandica* på Herdlevær, Øygarden 7.5, som var det sjette funnet i HO. Et tidlig vårfunn av 1 ind. ble rapportert fra Kroghavn, Langesund (TE) 18.4 og 1 ind. Mølen, Larvik (VF) samme dato. Høyt antall ble rapportert fra RO med 25+ i Orreosen, Klepp 24.6 og et spesielt sent funn var 1 ind. på Kollsnes, Sola 25.11. Hekkefunn ble rapportert fra Vestvågøy (NO) 5.7.

Lappspove *Limosa lapponica* (V, I NO-ØF)

Kun TE rapporterer om vinterfunn: 1 ind. Jomfruland, Kragerø 30.12-4.1.2001. Innlandsfunn er rapportert fra HE, der 1 par og 1 ♂ ble sett i Femundsmarka nasjonalpark, Engerdal 12.-13.6. For øvrig i samme område som lappspover trolig har hekket hvert år siden 1990. Når kommer rapport om konkret hekkefunn fra dette området?

Småspove *Numenius phaeopus* (V)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden.

Rødstilk *Tringa totanus robusta* (UA)

Som i 1999 foreligger det ingen sikre funn av denne islandske underarten her til lands. Det har lenge vært antatt at de fleste rødstilker som overvintrer i Norge tilhører denne underarten.

Skogsnipe *Tringa ochropus* (V)

Ingen vinterfunn er rapportert, men følgende tidlige vårfunn og sene høstfunn kan nevnes: 1 ind. Årnestangen, Rælingen (OA) 25.3 og 1 ind. Bergsjø, Aurskog-Høland (OA) 5.11.

Strandsnipe *Actitis hypoleucos* (V)

Ett ind. hadde tilhold på Ramslandsvågen, Lindesnes (VA) fra 17.11 og ut året (sist sett

8.1.2001). Dette er det tredje vinterfunn av arten i NFKF sin virksomhetsperiode. Et sent ind. på Utsira (RO) 3.11 er også anmerkningsverdig. Sene strandsniper bør sjekkes nøye i forhold til flekksnipel!

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus* (T)

År 2000 var labert med bare 13 ind. rapportert fra trekket: ♀ Sandfærhus, Stjørdal (NT) 5.6, 1 ind. Ørin, Verdal (NT) 9.7, tot. 9 ind. i perioden 5.6-31.8 i RO, 1 ind. Klåstadkilen, Larvik (VF) 17.8, ♂ Nordre Ovenbukt, Råde (ØF) 8.-9.6. *Tillegg*: 1 ind. (1K) Årnestangen, Rælingen (OA) 19.8.1998.

Polarjo *Stercorarius pomarinus* (O NO-ØF)

Med bare 26 ind. i 2000 (mot 105 ind. i 1999) kan dette betegnes som et dårlig år. *Vårtrekk*: 1 ad. Titran, Frøya (ST) 3.6, 1 ad. Gaulosen, Melhus/Trondheim (ST) 28.6, 1 ad. Golten, Sund (HO) 8.5, og samme sted 29.5, 2 ad. Utsira (RO) 14.6, 1 ad. Håtangen, Hå (RO) 14.6, til sammen 3 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 3.-14.5, 1 ind. Karlsvika, Tønsberg (VF) 19.5, 2 ind. Akerøya, Hvaler (ØF) 20.5. *Høsttrekk*: 1 ind. Gjæsingen, Frøya (ST) 30.9, 1 ind. Golten, Sund (HO) 27.8, 1 ad. Utsira (RO) 10.9, til sammen 3 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 9.9-4.11, 1 ind. Karlsvika, Tønsberg (VF) 2.11. 1 imm. Årnestangen, Rælingen 20.8 var det tredje funnet etter 1970 i fylket og et annet innlandsfunn ble rapportert fra Mjøsa, Toten (OP) med 2 ind. 29.7. *Vinterfunn*: 1 lyst ind. Haslan, Sarpsborg (ØF) 7.1 og 1 mørkt ind. Haslan, Sarpsborg (ØF) 8.1, 1 ind. (2K) Uthaug, Ørland (ST) 18.2 og 5.3 (noe som var første vinterfunn i det fylket). I Sverige ble også årssummen mer normal med ca. 125 observasjoner, mot ca. 3000 i rekordåret 1999 (Tyrberg 2001).

Tyvjo *Stercorarius parasiticus* (I÷FI)

Ingen innlandsfunn er rapportert i 2000. *Tillegg fra OP*: 1 juv. Mjøsa ved Kapp, Toten 17.10.1999 og 1 juv. Mjøsa, Nordlia, Toten 17.10.1999 (funn nr. 11-12 i fylket).

Fjelljo *Stercorarius longicaudus* (T)

Utenom FI er det gjort svært få funn i 2000. Til

sammen er det innrapportert kun 13 ind., 4 på vårtrekket og 9 på høsttrekket: 1 ind. Øksninga, Vikna (NT) 12.5, 1 juv. Nordøyen, Vikna (NT) 27.8 og 2 ind. samme sted 28.8, 1 ad. + 1 juv. Sklinna, Vikna (NT) 22.9, 1 ad. Skogsøy, Øygarden (HO) 3.6, 1 ind. Kollsnes, Øygarden (HO) 11.7, 1 ad. Revesvingen, Klepp (RO) 30.5, 1 ind. s.st. 15.6, 2 ad. Nærlandstranda, Hå (RO) 12.7 og 1 ad. Årnestangen, Rælingen (OA) 20.8.

Dvergmåke *Larus minutus*

Et nytt rekordår med ca. 274-292 ind. (mot 106-107 ind. i 1999 som også var et godt år), se tab. 13 for fylkesfordeling. Ved Ausa, Leksdalsvatnet, Verdal (NT) ble hekking bekreftet for tredje året på rad med 3 ungfugler og 5-7 ad. som høyeste antall. Tidligste vårobobservasjon var 1 ad. Sjøbadet, Jeløya, Moss (ØF) 2.-4.3, mens seneste høstobservasjon var 1 ad. Andal, Bømlo (HO) 27.11, 1 ad. Karlsvika, Tønsberg (VF) 28.11, 14 ind. på trekk Obrestad, Hå (RO) 3.12, og siste registreringer fra Jæren 1 ind. (1K) Revekai, Klepp (RO) 16.12 og 2 ind (1K) samme sted 17.-19.12. *Andre vinterfunn*: 1 ind. Endrestø, Randa (RO) 16.12-7.1.01, 1 ad. Vallø, Tønsberg (VF) 15.1-1.3, og s. st. des. 1999 - januar 2000, 1 ind. Presterødkilen, Tønsberg (VF) 23.1 og 1 ind. i ØF 8.1. Fra OP meldes om det 24' funnet i fylket med 1 ind. i Lågen, Tretten, Øyer 4.5. En spesiell observasjon av innlandstrekk ble gjort med 3 ind. Langvassmyra, Eidfjord (HO) 2.8. *Tillegg*: 1 ind. (1K) Filtvedt, Hurum (BU) 7.11.1999, 3 ind. (2K) Hellesjøvann, Aurskog-Høland 6.6.1998, 2 ind. Årnestangen, Rælingen (OA) 19.8.1998 og 1 ad. Frognerdammen, Oslo (OA) 24.10.1998.

Sildemåke *Larus fuscus* (V)

Fem vinterfunn foreligger: 1 ad. Ekofiskfeltet (HS) 30.12-11.1.01, 1 ind. Kviljodden, Farsund (VA) 27.2, 1 ad. Tønsberg sentrum, Tønsberg (VF) 19.12, 1 ind. Kambobukta, Moss (ØF) 12.1 og 1 ind. (1K) Sjøbadet, Jeløya, Moss (ØF) 31.12.

Grønlandsmåke *Larus glaucooides* (O NO-ØF)

Vinteren 1999/2000 var det invasjonstendenser i Sør-Norge. Sammenlignet med fjoråret (med

31-35 ind.) er årets ca. 58 ind. et høyere antall (tab. 14), til tross for at arten sannsynligvis er sterkt underrapportert i år 2000. Som vanlig var det stor overvekt av 2K-fugler. En fare for dobbeltregistreringer og for øvrig uoversiktlig rapportering fra LRSK'ene er reflektert i tabell 14. Et spesielt funn var en 2K fra Mjøsa ved Gjøvik (OP) 10.2-25.4 og igjen 18.5 som var det andre funnet i det fylket. Videre var et sommerfunn fra Heiavatn, Karmøy (RO) 5.6 anmerkningsverdig. Også HO kunne skilte med et spesielt funn med sitt første funn fra mai: 1 ind. (2K) Herdla, Askøy 23.5. Fra Trondheim (ST) rapporteres det om en mulig *kumlieni* 25.1-16.3. *Tillegg*: 1 ind. (3K) Henningsvær, Vågan (NO) 4. og 8.3.1997, for øvrig en mistenkt *kumlieni*. Første funn i TE var 1 ind. Langesund, Bamble 10.2.1983.

Polarmåke *Larus hyperboreus* (O NO-ØF)

Et normalår med 48-72 ind. i rapportområdet. Som for grønlandsmåke er det vanskelig å unngå dobbeltregistreringer, samtidig som LRSK-rapportene er uoversiktlige (tab. 15). Som vanlig er det RO som har de fleste observasjonene (inntil

29 observasjoner), med ST på en god andre plass med 16-19 ind. *Tillegg*: 1 ind. (3K) i 1997 og 6 ind. i 1998 (begge MR).

Krykkje *Rissa tridactyla* (I)

Kun et innlandsfunn er rapportert denne gang: 1 ind. (1K) Østensjøvann, Ås (OA) 24.8.

Rovterne *Sterna caspia*

Kun ett ind. er rapportert: Fiskumvann, Øvre Eiker 6.5 (4. funn i BU og alle er fra Fiskumvann). Det kan sammenlignes med fjorårets 7 ind., som var godt over det normale snittet for ett år. Fra Sverige rapporteres det om fortsatt reduksjon av bestanden, og ca. 400 hekkende par i 2000 (Tyrberg 2001).

Splitterne *Sterna sandvicensis*

Etter en liten nedgang i antall observasjoner i 1999 (med 89 ind.) var det tilbake til mer normal tilstand med 203+ ind. i 2000. I år er det RO, VA og TE som dominerer statistikken: 25+ ind. Sola, Klepp (RO) 12.8, 40 ind. Børaunen, Randaberg (RO) 19.-20.8, 31 loggførte ind. på Lista, Farsund (VA) 11.5-29.9 og 33 observa-

Tabell 13. Funn (ind.) og aldersfordeling av dvergmåker *Larus minutus* i Norge i 2000.

Records (individuals) and age distribution of Little Gull Larus minutus in Norway in 2000.

Fylke	1K	2K	3K	Ad.	Ub.	Sum
County	1Y	2Y	3Y	4Y+	Unkown	Total
NT	3	2	-	5-7	-	10-12
ST	-	-	-	1	4	5
HO	3	-	1	4	3	11
RO	-	-	-	-	ca. 170	ca. 170
VA	-	-	-	-	8	8
TE	-	-	-	-	5	5
VF	6	1	-	3	1	11
BU	1	-	-	-	-	1
OA	-	-	-	-	ca. 15	ca. 15
ØF	-	-	-	-	35-51	35-51
OP	-	-	-	-	1	1
Sum	13	3	1	13-15	ca. 242-258	ca. 274-292

sjoner fra Jomfruland, Kragerø (TE) 15.5-25.8 med maks 9 ind. 22.6. Andre registreringer var som følger: 2 ad. Nordøyen, Vikna 28.8 (2. funn i NT), 1 ind. Revekai, Klepp (RO) 22.4, 4 ind. Viste, Randaberg (RO) 12.9, 2 ind. Kviljo, Farsund (VA) 9.6, 2 ind. Vestre Rauane, Bamble (TE) 29.6, 3 ind. Møringa, Tønsberg (VF) 28.5, 1 ad. Mølen, Larvik (VF) 4.8, 3 ind. Eossostranda, Tønsberg 8.9 (VF), 1K Karlsvika, Tønsberg (VF) 2.11, 1 ad. Lysakerfjorden, Bærum/Oslo (OA) 28.10, 1 ind. (1K) Jeløya, Moss (ØF) 8.9 og 1 ad. Lysakermoa, Eidsberg (ØF) 11.12 (uvanlig sent). Det sistnevnte funnet var ikke bare rekordsent, men også et uvanlig ferskvannsfunn. Også for denne arten rapporteres det om reduksjon av hekkebestanden i Sverige, som nå teller ca. 415 par (Tyrberg 2001).

Makrellterne *Sterna hirundo* (O 2K/3K)

En 3K ble sett ved Vallø, Tønsberg (VF) 5.3 og var et uvanlig tidlig funn til arten å være.

Rødnebbterne *Sterna paradisaea* (O 2K/3K)

Fra koloniene på Røstlandet (NO) rapporteres det om over 200 2K-fugler.

Dvergterne *Sterna albifrons*

Etter noen år med hekkefunn også i Norge (ØF), ser den perioden definitivt ut til å være over, med årets eneste funn rapportert fra VF: 1 ind. Karlsvika, Tønsberg 14.6.

Svartterne *Chlidonias niger*

I 1999 ble 3 ind. registrert, og årets 5-7 individer ble derfor en ytterligere understreking av at dette er en meget sjelden gjest her til lands. *Alle funn*: 1 ad. Obrestad, Hå (RO) 10.6, 2 juv. hhv. Langnebb, Klepp (RO) og Nærlandstranda, Hå (RO) 31.8 og 19.9 kan være samme fugler, 1 juv. Revekai, Klepp (RO) 10.9, 1 ad. Rossnesbukta, Kurefjorden, Rygge/Råde 5.6. *Tillegg*: 1 ind. (1K) funnet død om bord i en robåt Heimsjøen, Hemne (ST) 19.8.1998. Fuglen var ringmerket som pull. i Västermanland, Sverige 28.6.1998. Fra Sverige rapporteres det om en liten, men stabil hekkebestand på 200-210 par (Tyrberg 2001).

Polarlomvi *Uria lomvia* (O NO-ØF)

Etter ingen registreringer i rapportområdet i 1999 var det oppmuntrende med seks funn i år: 1 ind. Innstrandsfjæra, Ørland (ST) 13.-24.1, 1 ind. Vallø, Tønsberg (VF) 15.1 og 1 ind. i Skagerak 13.2, 1 ind. Karlsvika, Tønsberg (VF) 14.11, 1 ind. Huk, Oslo (OA) 1.11 og 1 ind. Drøbaksund, Frogn (OA) 7.11. *Tillegg*: 1 ind. Ervika, Bjugn (ST) 6.12.1997 (3. funn i fylket), og 1 ind. Vipetangen, Oslo (OA) 29.10.1997.

Lomvi *Uria aalge* (I)

Fortsatt rapporteres individer i de store sjøene på Østlandet etter invasjonen i 1997, og høsten 2000 ble det påfyll med nye individer. Fra TE rapporteres: 1 ind. Uvdalsvann, Bø 31.10, 1 død Vrangfoss sluser, Bø 15.11 og 1 ind. Årnesbukta, Sauherad 26.11. Fra Tyrifjorden/Holsfjorden (BU) rapporteres 5-6 ind. 9.4, 2 ind. den 3.5, 10-17 ind. Hole 4.-14.5, 13 ind. Tyrifjorden, Hole 31.7 og 16 ind. 2.-11.11, spredte ind. Hole 5.11-desember, 8 ind. totalt Modum, Øvre Eiker nov.-des. Fra OA rapporteres følgende: 2 ind. Mjøsa, Eidsvoll 25.5, 1 ind. Nitelva, Ås og 2 ind. Pollevann, Ås 6.12. Fra HE: 26 ind. Staurstranda, Stange 16.1, 18 ind. Helgøya, Ringsaker 25.4 og 26 ind. 5.6, samt 57 ind. s.st. 29.7. Fra OP: 64 observasjoner med maks. 40 ind. i Totenvika, Østre Toten 1.3. Det er også verdt å merke seg 5500 ind. Rolvstangen, Bærum (OA) 31.10 og 3000 Krokstrand, Vestby (OA) 31.10.

Alkekonge *Alle alle* (I)

1 ind. Borrevatnet, Horten (VF) 11.11.

Skogdue *Columba oenas* (O SJ-HO, V)

Fra rapportområdet er det bare rapportert fire ind: Finnemoen, Nærøy (NT) 30.7, Leksosen, Stjørdal (NT) 17.9 og 2 ind. Leinstrand/Kammen, Trondheim 20.5. *Vinterfunn*: 1 ind. Bølstad, Ås (OA) 5.2 var det andre vinterfunnet i fylket (kan også ha vært en tidlig trekker).

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto* (O SJ-TR)

Ett ind. Vardø sentrum, Vardø (FI) 31.10 var eneste funn i rapportområdet. En art som har gått sterkt tilbake i Norge og Sverige, men som

Tabell 14. Funn (ind.) og årstidsfordeling av grønlandsmåke *Larus glaucoides* i Norge i 2000.*Records (ind.) and monthly distribution of Iceland Gull Larus glaucoides in Norway in 2000.*

Fylke	jan-feb	mar-apr	mai-jun	jul-aug	sep-okt	nov-des	Sum
County	Jan-Feb	Mar-Apr	May-Jun	Jul-Aug	Sep-Oct	Nov-Dec	Total
NO	-	-	-	2	-	-	2
NT	1	2	-	-	-	-	3
ST	5	3	2	-	-	1	11
MR	8	2	2	1	-	-	ca. 14
HO	8	2	2	1	-	-	ca. 9
RO	2	6	2	-	2	1	10
VA	-	2	-	-	-	-	2
TE	2	1	-	-	-	-	3
VF	1	-	1	-	-	-	2
OA	1	-	-	-	-	-	1
OP	1	-	-	-	-	-	1
Sum	29	16	9	4	2	2	ca. 58

Tabell 15. Funn (ind.) og årstidsfordeling av polarmåke *Larus hyperboreus* i Norge i 2000.*Records (ind.) and monthly distribution of Glaucous Gull Larus hyperboreus in Norway in 2000.*

Fylke	jan-feb	mar-apr	mai-jun	jul-aug	sep-okt	nov-des	Sum
County	Jan-Feb	Mar-Apr	May-Jun	Jul-Aug	Sep-Oct	Nov-Dec	Total
NO	-	-	1	-	-	-	1
NT	-	1	-	-	1	-	2
ST	11	5	3	-	-	-	16-19
MR	4	4	-	-	-	-	ca 8
HO	4	-	-	-	-	-	4
RO	15	10	2	-	-	1	8-29
VA	-	2	1	-	-	-	3
VF	1	-	-	-	1	-	2
OA	1	-	-	-	-	-	1
ØF	1	-	2	-	-	-	3
Sum	37	22	9	-	2	1	48-72

Norge og Sverige opplever en nedadgående trend for turteldue *Streptopelia turtur*. Fuglen på bildet er en 1K fotografert på Nordhassel, Farsund, Vest-Agder 3.9.2000 av Gunnar Gundersen.

kanskje kan dra nytte av klimaendringer? Fra NO er følgende verdt å merke seg: Hekking i Gladstad-Kolstad, Vega, 1 ind. Tennvallen, Herøy 21.5 og 2 ind. Brønnøysund 24.6. Fra ST rapporteres i alt 21-23 ind. på 8 lokaliteter.

Turteldue *Streptopelia turtur*

Et nytt svakt år med 28 ind. (18-19 i 1999). *Vårfunn* (enkeltind. der annet ikke nevnes): Eikangervåg, Lindås (HO) 2.5 (tidlig registrering), 2 ind. Utsira (RO) 19.5, Bømlo (HO) 10.6, Utsira (RO) 1.-7.6, Reve stasjon, Klepp (RO) 17.5, Orre, Klepp (RO) 1.6, Lista, Farsund (VA) 17.5 og 7.6, Nesheim, Farsund (VA) 27.5, Jomfruland, Kragerø (TE) 30.5 og 11.6. *Høstfunn* (enkeltind. der annet ikke nevnes): Lurøy (NO) 5.8, Susendal, Hattfjelldal (NO) i okt, Titran, Frøya (ST) 27.-28.8 og 30.9-3.10, Moslett, Selbu (ST) 2.10, Flakk, Trondheim (ST) 20.10, Øysand, Melhus (ST) 5.11, Bømlo (HO) 3.10, Karmøy (RO) 18.7, Utsira 16.-19.9, Reve stasjon, Klepp (RO) 3.8,

Voll, Klepp (RO) 29.12-16.1.2001 (vinterfunn!), 2 ind. Nordhassel, Farsund (VA) 3.9, Vågsvoll, Farsund (VA) 16.9, Lista, Farsund 7.10, Jåbekk, Mandal (VA) 17.10 og Ilene, Tønsberg (VF) 7.8. Fra Sverige rapporteres en dårlig sesong med bare ca. 73 individer, den nest dårligste årssum i nyere tid og sammenfaller med en synkende trend (Tyrberg 2001).

Snøugle *Bubo scandiaca*

Sommeren og høsten 2000 vil gå inn i historien som det riktig store snøugleåret her til lands på svært mange år. Med 57-58 ind. spredt nesten over hele landet var 2000 et invasjonår med følgende fylkesfordeling: NO (32-33), NT (ca. 8), ST (7), HO (2), RO (2), VF (1), BU (1), ØF (1), HE (1) og OP (2). Noen observasjoner kan selvsagt være dobbeltregistreringer. De første registreringene stammer fra Lierne (NT) med ett ind. vinteren 1999/2000, Akerøya, Hvaler (ØF) med 1 ind. 1.-3.1, juv. ♂ Nærland, Hå (RO)

Snøugle Bubo scandiaca Titran, Frøya (ST) 26.8.2000. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

16.1, 1 juv. Karmøy (RO) 18.3, Øksenfjorden, Lødingen (NO) med 5 ind. i skiftet mai-juni, 1 ind. Reinsfjellet, Midtre Gauldal/Selbu (ST) 1. + 6.5 og ♀ Flornes, Stjørdal (NT) 11.6. Disse observasjonene kan tyde på at de fleste fuglene i Norge kom inn i landet fra nordøst og spredte seg så raskt sørover. Siden kom det på løpende bånd observasjoner ut over sommeren og høsten, og følgende kan nevnes som eksempler: 8 observasjoner i Rana (NO) fra juli til desember, min. 9-10 ind. Røst (NO) fra 20.6 til 14.9, 3 ind. Gildeskål (NO) 11.7, 1 ind. Flatanger (NT) 12. + 18.9, 3 ind. Titran, Frøya (ST) 29.7-3.12, 1 ind. Hardangervidda, Eidfjord (HO) 21.7, ad. ♂ Fagernut, Ulvik (HO) 4.9, 1 ind. Geilo (BU) 13. + 15.10, ♀ som senere døde Åsnes (HE) 29.8 og Vågå (OP) 27.10 og 5.11. *Tillegg*: 1 ind. Eidfjord (HO) i august 1995. I Sverige ble ca. 45 individer registrert nedenfor fjellet, en årssum som var det beste i nyere tid, men bare marginalt (Tyrberg 2001).

Spurveugle *Glaucidium passerinum*

(O SJ-FI + MR-RO)

Innenfor rapportområdet er seks enkeltind. rapportert: 1 påkjørt ind. Halne, Eidfjord (HO) 30.1. Denne fuglen hadde svensk ring og viser hvordan denne arten også kan trekke til andre områder. Voss (HO) på fast lokalitet 5.3, Sørmarka, Stavanger (RO) 9.1, Holmvatn, Eigersund (RO) 23.2, Fuglestad, Hå (RO) 2.3 og Skarås, Sokndal (RO) 29.10. *Tillegg*: 1 ind. Løset, Rindal (MR) 14.3.1999 og 1 ind. Løfald, Rindal (MR) 31.10.1999.

Kattugle *Strix aluco* (O SJ-NO)

Ingen observasjoner fra rapportområdet i 2000. *Retting*: 1 ind. Sandnes, Sandnessjøen (NO) skal være 12.4.99 og ikke fra 1994.

Slagugle *Strix uralensis*

Fra HE rapporteres ingen hekkefunn. Det er første året på lenge at det ikke skjer.

Lappugle *Strix nebulosa*

Ingen observasjoner rapportert i 2000.

Jordugle *Asio flammeus* (V 12-2)

Etter fjorårets gode sesong med 9 ind. ble årets 7 ind. en liten nedgang: 1 ind. Kolsnes, Øygarden (HO) 5.1-22.3 og fra Bergen (HO) 4.2, 2 ind. Husøy, Karmøy 7.1, 2 ind. Årabrot, Haugesund (RO) 12.1 og 1 ind. Vallø, Tønsberg (VF) 15.1. Sannsynligvis en art som er oversett pga. liten observasjonsaktivitet i mørketiden.

Nattravn *Caprimulgus europaeus* (O SJ-VA, H)

Observasjoner fra rapportområdet SJ-VA: 1 ind. Svanes, Egersund 10.5, 1 juv. rm. Reve, Klepp (RO) 17.10 og 1 ind. rm. Utsira (RO) 22.10. Dette var for øvrig første funn for Utsira. To konkrete hekkefunn er gjort i BU. Andre observasjoner: 1 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 31.5 og 18.8, 1 ind. Stangefjell, Ulefoss (TE) 10.5-1.6. 1 ind. Heie, Andebu (VF) 23.5, 2 ind samme sted 23.6, 1 ind. Damvann, Larvik (VF) 20.-21.5, i BU er arten påvist på 7 lokaliteter, 1 ind. Åsvang, Stange (HE) på forsommeren, 1 ind. Våja, Gran (OP)

sommeren og 1 ind. Grymyr, Gran (OP) 9.7. *Tillegg*: 1 ind. Våja, Gran (OP) sommeren 1995.

Isfugl *Alcedo atthis*

En nokså svak opptreden i 2000 med bare fire observasjoner: 1 ind. Linnestranda, Lier (BU) 11.11, 1 ind. Akerselva, Oslo (OA) u. dato, 1 ind. samme sted 5.2 og 10.10. *Tillegg*: 1 ind. Åmlandsnes, Høvåg (AA) 26.12.1993, 1 ind. funnet død Høvåg skole (AA) 12.9.1994 og 1 ind. Ilene, Tønsberg (VF) 18.9.1999.

Hærfugl *Upupa epops*

Det har i den senere tid vært noen relativt magre år for denne arten i Norge, og årets 16 ind. er heller ikke noe unntak (11 ind. i 1999). De fleste funnene (alle enkeltind.) er for øvrig gjort på høstparten, med følgende fordeling: Røddøy (NO) 14.-15.10, Vestvågøy (NO) 21.9, Meløy (NO) 27.10, Borgan, Vikna (NT) 15.-29.10, Flesland, Bergen (HO) 25.-26.12 (første funn i HO siden 1995), Kvitsøy (RO) 30.9, Mong, Egersund (RO) 1.-2.10, Kviljo, Farsund (VA) 30.9, Vestre Sandøya, Tvedestrand (AA) 20.11, Vreim, Bø

Tabell 16. Forekomst (ind.) av trelerke *Lullula arborea* i Norge 2000.

Records (individuals) of Wood Lark Lullula arborea in Norway in 2000.

Fylke	jan-feb	mars-apr	mai-aug	sep-nov	des
County	Jan-Feb	Mar-Apr	May-Aug	Sep-Nov	Dec
RO	20	-	-	1	-
VA	-	4	-	6	2
AA	-	-	1	-	-
TE	-	5-7	-	1	-
VF	-	5	-	5	1
BU	-	-	3	-	-
HE	-	-	3	-	-
ØF	-	26	6	4	-
Sum	20	40-42	13	17	3

(TE) 26.4, Stavern, Larvik (VF) 28.-29.12, Vang, Hamar (HE) 20.-23.10 og Eidskog (HE) sommeren 2000, funn nr. 42-44 i OP den 12.-18.10, 28.10 og 4.11. *Tillegg*: 1 ind. Herøy (NO) sept. 1992 og 1 ind. Rørøs (ST) 18.10.1998.

Gråspett *Picus canus* (O SJ-TR)

Ingen observasjoner foreligger fra rapportområdet i 2000.

Grønnspett *Picus viridis* (O SJ-NO)

Flere individer er registrert i Hommelstø/Velfjordområdet, Brønnøy (NO) i juni-juli.

Svartspett *Dryocopus martius* (O SJ-NO + SF-RO)

Fra NO rapporteres 1 ind. i Øksendal, Vefsn 19.1, 1 ind. Laksfors, Grane 21.1, samt at arten er hørt og sett flere steder i Rana og Hemnes. Fra RO rapporteres 3 ind i Eigersund, 1 ind. i Sandnes, 1 ind. i Forsand og 1 ind. i Lund. *Tillegg*: 1 ind. på Halså, Meløy (NO) vinteren 1998.

Hvitryggspett *Dendrocopos leucotos* (O SJ-NT)

Det eneste funnet var 1 ♀ som ble funnet død på Værnes, Stjørdal (NT) 6.5. *Tillegg*: 1 ♀ på Reitan, Verdal (NT) 6.2.1998. Det er uvisst om arten er hekkefugl i NT. I ST er den hekkefugl sør for Trondheimsfjorden.

Tretåspett *Picoides tridactylus* (O SF-VA)

To funn fra RO foreligger: ♂ Hellandskogen, Bjerkreim 13.4 og ♂ Østabø, Suldal 22.10. *Tillegg*: ♂ Kvilldal, Suldal (RO) 7.11.1998.

Trelerke *Lullia arborea*

Det ble rapportert 93-95 ind. i 2000 (tab. 16), og det er et forholdsvis høyt antall sammenlignet med tidligere år: 1991 (43), 1992 (29), 1993 (38), 1994 (105), 1995 (74), 1996 (52), 1997 (46), 1998 (48) og 1999 (133). Vinterstid er det rapportert 1 ind. på Tungenes, Randaberg (RO) 12.1, opptil 9 ind. Orre, Klepp (RO) 14.1-17.2, 6 ind. Reve, Klepp (RO) 1.2, 4 ind. Friluftshuset, Klepp (RO) 14.2, 1 ind. på Sangvik, Søgne (VA) 31.12, 1 ind. på Jåbekk, Mandal (VA) 31.12 og 1 ind. på Mølen, Larvik (VF) 1.12. *Tillegg (RO)*: 10 ind. Orrevatnet, Klepp 24.1.98, 1 ind. Reve, Klepp

26.12.98, 14 ind. høst/vår Klepp 99, 1 ind. Erga, Klepp 4.12.99 og 1 ind. Reve, Klepp 4.12.99.

Fjellerke *Eremophila alpestris* (T,V)

På trekk ble det registrert 123 ind. fra MR og sørover. RO og VA står som vanlig for de fleste registreringene i tidsrommet april og sept.-nov. Trekkobs. utenfor RO og VA: 2 ind. Håsøran, Sunndal (MR) 9.5, 1 ind. Kollsnes, Øygarden (HO) 21.9, 5 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) hhv. 18.4 og 20.10, 1 ind. Store Færder, Tjøme (VF) hhv. 18.4 og 25.11 og 1 ind. Fornebo, Bærum (OA) 14.11. *Vinterfunn*: 2 ind. Lista, Farsund (VA) 27.2, 3 ind. Bauskje, Farsund (VA) 29.12, 1 ind. Kviljo, Farsund (VA) 28.12 og 1 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 16.2. I hekkeområdene er det gjort få funn, og alle listes opp her: 2 ind. i de østlige deler av Dovrefjell, Oppdal (ST) 26.6, minst 3 ad. Horgheimsflya, Rauma (MR) 21.6, 1 par Grønvatnet, Lesja (OP) 5.8, 1 ind. Gravdalshalsen, Vågå (OP) 23.6, 1 ind. ved Spåtind, Nordre Land (OP) 4.6 og 2 par Slettefjell, Vang (OP) 6.7. *Fylkesfordeling*: ST (2), MR (2 + minst 3 i hekkeomr.), HO (1), RO (28), VA (84), TE (11+), VF (2), OA (1) og OP (8 i hekkeomr.). I Sverige ble det registrert ca. 550 ind utenfor hekkeområdene, og dette er en oppgang til samme nivå som på starten av 1990-tallet (Tyrberg 2001). *Tillegg*: 3 ind. Horgheimsflya, Rauma (MR) 4.7.1997, 5 ad. + 1 1K s.st. 4.7.1999, 2 ind. Matkroni, Bjørndal, Evje og Hornnes (AA) primo aug. 1998, 1 ind. Borrevatnet, Horten (VF) 5.4.1999 og 1 ind. Fokserød, Sandefjord (VF) 8.7.1999.

Tartarpiplerke *Anthus richardi*

Med 49 ind. registrert i 2000 er forekomsten den nest høyeste (55 i 1994) i NFKFs historie. RO inkl. Utsira sto for størstedelen med ca. 24 ind. Det mest interessante med årets forekomst var at hele fem ind. ble registrert om våren; i tillegg kom ett vinterfunn. *Vårfunn*: Håtangen, Hå (RO) 30.4, Jomfruland, Kragerø (TE) 15.5, Mølen, Larvik (VF) 30.-31.5, Akerøya, Hvaler (ØF) 30.4 og Øra, Fredrikstad (ØF) 30.4. *Vinterfunn*: Havika, Farsund (VA) hvor 1 ind. ble sett 19.2. *Fylkesfordeling*: ST (2), HO (8), RO (ca. 24), VA (5), TE (2), VF (5) og ØF (3, funn nr. 4-6).

Tidligste registrering om høsten var 16.9 (Utsira og Herdla, Askøy) og siste observasjon var 13.11 (Jomfruland, Kragerø). *Tillegg*: MR (2 ind. 1999), RO (2 ind. 1998, 5 ind. 1999)

Heiplierke *Anthus pratensis* (V 12-2)

Ca. 416 ind. er rapportert fra vintermånedene, hvorav 135 ind. i jan.-feb. og ca. 281 ind. i des. På Lista, Farsund (VA), der arten er vanlig forekommende om vinteren, ble det registrert ca 250 ind. 29.12. RO (unntatt Utsira) har ikke rapportert vinterfunn for 2000, så det reelle tallet overvintrende ind. er sannsynligvis betydelig høyere. Av andre høye vintertall nevnes 40+ ind. på Jomfruland, Kragerø 23.1. Det nordligste vinterfunnet ble gjort på Titran, Frøya (ST) hvor 3 ind var pt.V 9.12. Fylkesfordeling (jan.-feb./des): ST (0/3), HO (9/9), RO (4/0), VA (77/ca. 260), TE (40/0), VF (5/9). *Tillegg*: MR (3 ind. 1999) og RO (9 ind. 1999).

Lappiplerke *Anthus cervinus* (O÷FI-TR)

Sammenlignet med tidligere år, ble det registrert høye antall av arten i 2000. Med 59-66 ind. må

en tilbake til 1993 for å finne sammenlignbare antall: 1993 (53), 1994 (44), 195 (47), 1996 (34), 1997 (16), 1998 (26) og 1999 (27-28). Det ble gjort seks vårfunn: Revtangen, Klepp (RO) 5.5, Utsira (RO) 13.5, Fuglevika, Farsund (VA) 19.4, pt.N Jomfruland, Kragerø (TE) 7.5, s.st. 13.5 og 2 ind. Årnestangen, Rælingen (OA) 4.5. Fordeling av høstfunn i perioden 5.8 (Ilene, Tønsberg) til 15.11 (Jomfruland, Kragerø): ST (1), HO (2), RO (6), VA (12-14), TE (7), VF (9-13), BU (1, funn nr. 4), OA (7-8) og ØF (9). *Tillegg*: 1 ind. Ona, Sandøy (MR) 26.10.1998.

Skjærpiplerke *Anthus spinoletta* (I)

Fem funn av 11-12 ind. er rapportert: 2 ind. Mørkholt, Øvre Bø, Bø (TE) 21.3, 1 ind. Årnesbukta, Sauherad (TE) 2.4, 1-2 ind. Lågen, Ringebu (OP) 25.-31.3, 1 ind. Lågendeltaet, Lillehammer (OP) 26.3 og 6 ind. Dokkadeltaet, Søndre/Nordre Land (OP) 6.4. *Tillegg*: 1 ind. Rindal (MR) 2.4.1998.

Gulerle *Motacilla flava* (V 11-2)

1K i Fuglevika, Farsund (VA) 26.12 er det første vinterfunnet i NFKFs historie.

Tabell 17. Hekkefunn og funn i hekketiden av vintererle *Motacilla cinerea* fra SJ-AA, samt trekkobservasjoner (ind.) fra SJ-HO. Vinterfunn (ind.) angis for hele landet.

Breeding records (no.) and records from the breeding season (no.) of Grey Wagtail Motacilla cinerea, from SJ-AA, and all records (ind.) from SJ-HO. Winter records (ind.) from all counties.

Fylke	vår (3-4)	hekkefunn	funn i hekketida	høst (8-11)	vinter (12-2)
County	Spring	Breeding records	Records in breeding season	Autumn	Winter
NT	-	2	-	-	-
ST	-	2	4	-	-
HO	3	2	4	2	1
RO	-	1	2	-	14
VA	-	-	-	-	5
AA	-	1	-	-	-
VF	-	-	-	-	5
OA	-	-	-	-	1
Sum	3	8	10	2	26

Sørlig gulerle *Motacilla flava flava* (O SJ-HO)
I rapportområdet er det rapportert 4 ind. som for-
deler seg slik: Grunnfjorden, Øksnes (NO) 18.5,
♂ Sørburøya, Frøya (ST) 20.-21.5, ♂ Gaulosen,
Melhus (ST) 5.6 og 18.7, ♂ Syltørene, Surnadal
(MR) 23.7 (trolig hekking). Utenfor rapportom-
rådet nevnes 1 ♂ ca. 1 km fra Wadahl hotell, Sør-
Fron (OP) 21.5 og 17.6 som var 11. funn i fylket.
Da underarten er oppført som «direkte truet» i den
norske rødlista (Direktoratet for naturforvaltning
1999) er hekkeindikasjoner fra hele landet av stor
interesse. I 2000 er underarten påvist hekkende
ved Seviga og Huseby, samt observert i hekketida
på Gunnarsmyr, Hanangermona og Hauge Ø, alle
lokalitetene ligger i Farsund (VA). Fra RO er det
rapportert ett hekkefunn fra Orreosen, Klepp
30.7, samt observasjoner i hekketida fra Gruda-
vatnet og Horpestadosen i samme kommune.

Såerle *Motacilla flava thunbergi* (H MR-HO)
To hekkefunn i rapportområdet: 3 ad. + 1 juv.
Syltørene, Surnadal (MR) 16.7 og ad. ♂ + 1 juv.
Sæterøya, Surnadal (MR) 20.7.

Engelsk gulerle *Motacilla flava flavissima*
Alle funn: ♂ Vatland, Sokndal (RO) 24.4, 2 ind.
Utsira 30.4, ♂ Utsira 19.5, ♂ Horpestad, Klepp
(RO) 27.5, ♂ Akerøya, Hvaler (ØF) 20.5. Fra
Lista, Farsund (VA) er 1 ind. registrert 26.4, 11.5
og 15.5. Denne underarten er i likhet med sørlig
gulerle listet som «direkte truet» i nasjonal rød-
liste og alle hekkefunn er av stor interesse. Heller
ikke i 2000 ble det gjort konkrete hekkefunn.

Vintererle *Motacilla cinerea*
(O SJ-HO, V 12-2, S 5-7 RO-AA)
Utenfor hekkeområdene er det få registreringer,
og i rapportområdet SJ-HO er 3 ind. på vårtrekk
og 2 ind. på høsttrekk fra HO de eneste registrer-
ingene. Hekking er påvist i følgende kommuner:
Stjørdal (NT), Trondheim og Melhus (ST), Voss
og Bergen (HO), Hå (RO) og Evje/Hornnes
(AA). I VA er ingen hekkefunn angitt i tab.17,
men anlagsvis 200-300 par hekker nå i fylket, og
arten er funnet hekkende i alle fylkets 15 kom-
muner (Brattfjord 2005). Til sammenligning var
vintererle påvist hekkende i kun to 10 x 10 km

ruter i *Norsk fugleatlas* (Gjershaug *et.al.* 1994).
Hele 26 ind. ble registrert vinterstid, og av disse
var 18 ind. registrert i desember. Vintertallene
representerer det høyeste antallet i NFKFs
historie. *Tillegg:* 1 ind. Malangseidet, Balsfjord
(TR) 21.5.1993, ad. Harrang, Surnadal (MR)
19.4.1998, 1K rm. Syltørene, Surnadal (MR)
16.8.1998 og ad. Helgetun, Rindal (MR) 12.
7.1999.

Linerle *Motacilla alba* (V 11-2)
Ca. 47 linerler ble registrert i rapportperioden,
og av disse ble 42 ind. registrert i november-
desember. Dette er de høyeste antallene av linerle
vinterstid i NFKFs historie. Alle funn i januar-
februar: 1 ind. Fuglevika, Farsund (VA) 19.-
21.2, 1 ind. Nesheim, Farsund (VA) 27.2, 1 ind.
Sånnumstranda, Mandal (VA) 28.2, 1 ind. Jåbekk,
Mandal 28.2 og 1 ind. Hunndalen, Gjøvik (OP)
jan.-feb. (vinterfunn nr. 2 i fylket). De nordligste
vinterfunnene var fra NT, hvor tilsammen 5 ind.
ble registrert i kommunene Levanger, Frosta og
Stjørdal i november-desember. Fylkesfordeling
av ind. i november-desember: NT (5), HO (3),
RO (ca.13), VA (7), TE (1), VF (5), OA (3), OP
(3, vinterfunn nr. 3-5), ØF (1). *Tillegg:* 1 ind.
Vågstranda, Rauma (MR) 10.-24.12.1998, 1 ind.
Åndalsnes, Rauma (MR) hele vinteren (bl.a. 11.2)
1999, 1 ind. Vallø, Tønsberg (VF) 23.11.1999.

Svartryggerle *Motacilla alba yarrellii*
Minst 129 ind. er registrert i 2000, men et eksakt
tall på antallene i RO og VA er vanskelig å skille
ut fra tallmaterialet. Fra Lista fuglestasjon, Far-
sund (VA) rapporteres det 84 loggføringer av 1-23
ind. i perioden 1.3-31.7. Førstefunn av året var
ad. ♂ i Egersund, Eigersund (RO) 27.2. *Vinter-
funn:* ♂ Drammen (BU) 24.1, 1 ind. Tveitevan-
net, Bergen (HO) 12.-19.11, ♂ Revekaia, Klepp
(RO) 13.12 og ♂ Jomfruland, Kragerø (TE) 16.11.
Fylkesfordeling (alle funn): NT (1, funn nr. 4),
ST (6), HO (11), RO (ca. 37), VA (64+), TE (6),
VF (2), BU (1) og OP (1, funn nr. 5). *Tillegg fra
MR:* 1 ind. (1997) og 2 ind (1998).

Sidensvans *Bombycilla garrulus* (H)
Ingen hekkefunn er rapportert i 2000. *Tillegg:* 1

par med hekkeatferd ble registrert på Olsbergmoen, Målselv (TR) 8.6.1999. I samme kommune ble 1 par med hekkeatferd registrert på Holt 12.6.1999.

Gjerdsmett *Troglodytes troglodytes* (O SJ-TR)
Alle observasjoner (TR): 1 sy. Kastnes, Dyrøy 20.4, 1 ind. Lyfjorddalen på Kvaløya, Tromsø 8.6, 1 ind. Ramfjord, Tromsø 13.6, 1 ind rm. Dividalen fuglestasjon, Målselv 20.8, 2 ind rm s.st. 1.10. *Tillegg fra TR*: 1 sy. Sand i Malangen, Balsfjord 6.5.1998 og 2 sy. Stræte, Skånland 23.5.1999.

Jernspurv *Prunella modularis* (V 12-2)
Hele 34 ind. ble rapportert vinterstid i 2000, og dette er det klart høyeste vintertallet i NFKFs historie. Av disse ble 32 ind. registrert i desember. 1 ind. ble registrert 12.1 og 15.2 i henholdsvis Bertesbukta og Ryen i Kristiansand/Søgneområdet (VA). TR hadde et sjeldent vinterfunn av jernspurv i Gamvik, Lavangen høst og vinter 00/01. Av større antall var 6 ind. Brennevinsmyra, Mandal (VA) 27.12 anmerkningsverdig. *Fylkesfordeling* (desember-funn): TR (1), HO (8), RO (4), VA (12), TE (2), VF (1), OA (2) og ØF (2). *Tillegg*: 1 ind. Holmeide, Tingvoll (MR) 29.1.1999.

Nattergal *Luscinia luscinia* (O SJ-HO)
Det var to funn fra rapportområdet. 1 sy. ♂ Bustvika, Frøya 1.-4.6 og 1 sy. ♂ Vassbukta, Frøya 1.-8.6 utgjorde funn nr. 8 og 9 i ST. *Tillegg*: ♂ Olsvika, Ertvågøya, Aure (MR) 14.6.1999.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros*
Med ca. 137 ind. (ekskl. to hekkefunn) ble 2000 et rekordår for arten (tab. 18): 1991 (15), 1992 (32), 1993 (52), 1994 (83+), 1995 (99), 1996 (97), 1997 (53), 1998 (84) og 1999 (64). Mangelfull rapportering fra Lista gjør at det reelle tallet trolig er betydelig større. I motsetning til tidligere år er de fleste observasjonene gjort om høsten (tab. 18). Trolig på grunn av den milde høsten/forvinteren, ble det i desember registrert mange svartrødstjarter langs kysten av RO og VA, samt enkeltindivider på Jomfruland (TE) og Eftang, Larvik (VF). *Hekkefunn*: OP fikk sitt første hekkefunn av arten, da 1 par gjennomførte

en vellykket hekking på Toten Cellulose, Hunndalen, Gjøvik 27.4-2.8. 1 par hekket på Halden jernbanestasjon, Halden (ØF) 17.4-15.6. *Tillegg*: 1 sy. ♂ TMV-tomta, Trondheim (ST) 9.7.1996.

Buskskvett *Saxicola rubetra* (V 11-3)
I rapportperioden er seks sene ind. rapportert. Til sammenligning er kun 4 ind. registrert tilsammen i årene 1991-1999 i rapportperioden. Alle observasjoner: ♀-f. Hellandsjøen, Hemne (ST) 5.11, 1 ind. Nedre Økland, Stord (HO) 27.10-1.11, 1 ind. Sandvesanden, Karmøy (RO) 4.11, ♂ Revtang, Klepp (RO) 8.11, ♂ Orreosen, Klepp (RO) 11.11 og 1 ind. Stråholmen, Kragerø (TE) 25.11 og 12.12.

Svartstrupe *Saxicola torquata*
Årets forekomst var uten sidestykke i NFKFs historie, da minst 74 ind. er registrert i løpet av året. Dette rekordhøye tallet skyldes en kraftig influx av arten til de sørlige deler av landet fra månedsskiftet februar-mars. De fleste er antatt å tilhøre de vesteuropeiske underartene. De første fuglene ble observert ved Nesheimvatnet, Farsund (VA) og i Mandal (VA) 28.2, og i løpet av våren var 23 ind. registrert i VA (Andersen & Bunes 2000). Maks. registreringene i VA var 2 ♂ ♂ og 1 ♀ sittende på samme gjerdet i Verevågen, Farsund 12.3. I RO ble de første fuglene sett 5.3 med 1 ♂ på Eigerøy, Eigersund og 1 ♂ og ♀ i Nærland, Hå. Tilsammen 29 ind. er registrert i RO i perioden 5.3-1.5. På Utsira ble arten registrert i perioden 11.3-24.4 med tilsammen 13 ind. Maks. registreringene i RO var 1 ♂ og 2 ♀ ♀ i Skudeneshavn, Karmøy 17.3 og 2 ♂ ♂ og 1 ♀ på Utsira 28.3. Resten av landet ble i mindre grad berørt av vårinfluxen, og alle rapporter fra mars-mai utenom RO og VA er som følger: 1 ♂ (vestlig) Øysand, Melhus 3.4 (funn nr. 4 i ST), 1 ♀ Vestbøstادتjødno, Fitjar 29.4 (HO), 3-4 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 2.-18.3, 1 ♂ og 1 ♀ Mølen, Larvik (VF) 12.-18.3, 1 ♂ Fuglevik, Larvik (VF) 7.3, 1 ♂ og 1 ♀ Akerøya, Hvaler (ØF) 7.3, 1 ♀ s.st. 11.3 antas som samme ind. sett 7.3 og 1 ind. Horneskilen, Sarpsborg (ØF) 21.3. Til tross for den store vårforekomsten, ble det ikke rapportert hekkefunn i løpet av sommeren. Forekomsten (10 ind.) om høsten var også godt

Tabell 18. Antall ind. av svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* i Norge i 2000.

* Hekkefunn ikke medregnet

Numbers (individuals) of Black Redstart Phoenicurus ochruros in Norway in 2000.* *Breeding records not included*

Fylke	vinter (1-2)	vår (3-5)	sommer (6-7)	høst/vinter (8-12)	Sum
County	Winter	Spring	Summer	Autumn/Winter	Total
NT	-	2	-	1	3
ST	-	1	-	-	1
HO	-	-	-	3	3
RO	1	14	-	50	65
VA	1	9	-	27	37
TE	-	2	1	7	10
VF	-	2	-	3	5
BU	-	1	-	-	1
OA	-	3	1	1	5
OP	-	1	-*	-	1
HE	-	2	2	-	4
ØF	-	1	-*	1	2
Sum	2	38	4	93	137

over et normalår, og fordelte seg som følgende: RO (7), VA (2) og OA (1, funn nr. 3). Av høstfunnene var 1 ind. på Kjerkevågen, Lindesnes (VA) 28.11-25.12 og 1 ind. Østensjøvann, Oslo (OA) 14.11-13.12 samtidig de første desemberfunnene av svartstrupe i NFKFs historie. Tiden får vise om arten på ny etablerer seg som hekkefugl på Vestlandet. I Sverige rapporteres 27 ind., og det er en høy årssum også der (Tyrberg 2001).

Steinskveitt *Oenanthe oenanthe leucorhoa*

1 ♂ på Utsira (RO) 24.-29.4 kan ha tilhørt den grønlandske underarten.

Ringtrost *Turdus torquatus* (V 12-2)

To vinterfunn er rapportert: Tueneset, Ålesund (MR) 9.12 og Lista, Farsund (VA) 2.12.

Måltrost *Turdus philomelos* (V 12-2)

71-73 ind. er rapportert vinterstid, og det er en

kraftig økning av den forrige toppnoteringen (29 ind. i 1995). Utenom 1 ind. på Utsira (RO) 18.2 og 1 ind. på Lista, Farsund (VA) 27.2, er alle funnene fra desember. Fylkesfordeling (desember): NT (1), ST (11), HO (2), RO (minst 15), VA (26), TE (9) og VF (5-7).

Rødvingetrost *Turdus iliacus coburni*

Det er ingen rapporter om underarten i 2000.

Duetrost *Turdus viscivorus* (O SJ-HO, V 12-2)

I rapportområdet SJ-HO er det rapportert 29 ind. inkl. voksenfuglene fra to hekkefunn i ST, og med følgende fordeling: 1 ind. Sandvin, Odde (HO) 21.3, 7 ind. på jorde i Haltdalen, Holtålen (ST) 21.4, 1 ind. pt.V Jøsåsen, Malvik (ST) 22.4, 1 sy. + 2 ind. Påsken gård, Røros (ST) 22.-24.4, 1 ind. Sinnes, Hemne (ST) 23.4, 3 ind. Høggåsen, Singsås, Midtre Gauldal (ST) 27.4, 1 ind. Sula, Frøya (ST) 30.4, 1 ind. Resdalen, Meldal (ST)

Tabell 19. Antall syngende hanner av gresshoppesanger *Locustella naevia* i Norge i perioden 1991-2000.*Records (singing males) of Grasshopper Warbler Locustella naevia in Norway in 1991-2000.*

Fylke	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
NO	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
NT	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
ST	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
MR	1	1	1	-	-	1	-	-	-	-
HO	1	3	3	2	3	1	3	4	1	3
RO	15	19	23	13	19	26	32	30	25	5
VA	6	19	11	10	6	3	9	6	11	5
AA	-	1	-	1	-	-	3	3	-	-
TE	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1
VF	1	-	-	-	2	-	1	1	3	-
BU	1	-	-	-	-	1	2	1	2	1
OA	5	2	-	-	-	1	3	4	1	6
OP	4	1	2	1	1	-	1	2	2	1
HE	1	5	-	1	4	2	-	2	2	2
ØF	-	1	1	1	1	1	2	1	2	2
Sum	35	52	42	29	38	37	57	54	51	29

13.5, 1 par varslende ved reir Svorkdal, Orkdal (ST) 27.5, 2 ad. + 1 pull. Kjølen, Haltdalen, Holtålen (ST) 11.-17.6, 1 sy. Haltdalen HV-senter, Holtålen (ST) 20.6, 1 ind. Turøy, Fjell (HO) 2.10, 3 ind. Fedje, Fedje (HO) 25.10, 1 ind. Nedre Økland, Stord (HO) 26.10 og 1 ind. Hellesøy, Øygarden (HO) 5.11. *Vinterfunn*: Registrert på Utsira (RO) 12.2, 1 ind. Sørhåland, Karmøy (RO) 22.2, 1 ind. Risdal, Karmøy (RO) 22.2-6.3, 1 ind. Revesvingen, Klepp (RO) 23.-26.12, 1 ind. Steinsviga, Farsund (VA) 29.12, 1 ind. Nordhasselbukta, Farsund (VA) 24.12, 11 ind. Sjøbodvik, Mandal (VA) 24.12, 1 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 13.-21.12, 1-2 ind. Karljohansvern, Horten (VF) 20.1, 1-2 ind. s.st. 27.-31.12, 1 ind. Mølen, Larvik (VF) 16.12. *Tillegg for MR*: 2 ad. Garthøgda, Surnadal 18.5.1996, 1 ind. Ona, Sandøy 24.1.1997 og 2 ind. Røen, Rindal 11.4.1999.

Gresshoppesanger *Locustella naevia*

Det ble rapportert 83 ind. i 2000, men av disse ble kun 29 rapportert som syngende. Dette er det laveste (tangerer 1994) antallet syngende gresshoppesangere i NFKFs historie (tab. 19). Fordelingen av syngende individer er nokså normal, bortsett fra det lave antallet i RO; arten er trolig underrapportert derfra. Til tross for bunnåret ble 3 sy. individer registrert nord for Dovre, noe som langt fra er noe årlig fenomen. 1 sy. på Valla, Hemnes og 1 sy. i Jørnvika, Hamarøy utgjorde funn nr. 3 og 4 i NO, mens 1 sy. fra Nes, Bjugn var funn nr. 9 i ST. Første vårfunn var fra Farsund (VA) 18.4, mens siste høstfunn var fra Klepp (RO) 22.10. Fylkesfordeling utenom syngende ♂♂: HO (3, hvorav 2 rm.), RO (37, hvorav 29 rm.), VA (11), TE (1 rm.), VF (1) og ØF (1).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus* (AA-ØF)
I rapportområdet ble 49 ind. (de fleste syngende

Tabell 20. Antall individer av myrsanger *Acrocephalus palustris* i Norge i perioden 1991-2000.*Records (ind.) of Marsh Warbler Acrocephalus palustris in Norway in 1991-2000.*

Fylke	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
NO	-	-	3	-	-	-	1	-	-	1
NT	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
ST	-	-	-	-	-	-	1	-	2	2
MR	1	1	-	1	-	-	-	2	1*	-
HO	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-
RO	2	1	-	1	7	18*	11	4*	14*	-
VA	24	27	13	33	18+	40	82	61	39	9
AA	-	-	-	-	5	-	20	-	-	-
TE	-	-	2	9	15	35	31	10	9	5+
VF	3	15	16	-	10	30	21	32	89	110+
BU	2	-	5	-	1	-	3	10	14	8
OA	18	10	22	23	11	22	5	18	19	36
OP	2	2	4	2	1	-	13	1	-	6
HE	1	1	1	1	3	1	1	4	2	6
ØF	45	21+	53	64	162	63	16	40	103	70
Sum	98	78+	119	134	233+	210	205	183	294	253+

* inkludert supplerende observasjoner (*additional records included*)

hanner) rapportert i hekketida. Av større ansamlinger nevnes 16 territorier i Gjesåssjøen, Åsnes (HE), en økning fra 9 territorier i 1999. I Borrevatnet, Horten (VF) ble 8 sy. ind. registrert, en økning fra 6 ind. i 1999. *Fylkesfordeling:* TE (4), VF (10), BU (3), OA (6), OP (1), HE (20) og ØF (5). *Øvrige funn:* 4 ind. rm. på Jomfruland (TE) i aug.-sept., 1 ind. Presterødkilen, Tønsberg (VF) 24.8, 20 ind. rm. Borrevatnet, Horten (VF) 29.4-24.9, 2 ind. Årnestangen, Rælingen (OA) 28.7, 1 ind. s.st. 23.8 og 26.8, 1 ind. Gjølshjøl, Marker (ØF) 1.9, 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg (ØF) 12.9, 2 ind. rm. Enga, Trysil (HE) 3.9 og 1 ind. s.st. 27.9.

Myrsanger *Acrocephalus palustris*

Årets 253 ind. er ikke langt under rekordforekomsten fra 1999, og representerer et godt år i perioden 1991-1999 (tab. 20). I RO og på Sørlandet var det imidlertid en bemerkelsesverdig

svak forekomst, og det er sannsynlig at arten er betydelig underrapportert fra VA. Med sine 36 ind. (herav 33 sy.) og 6 ind. hadde hhv. OA og HE sine høyeste antall i NFKFs historie i 2000. 20 syngende og 100 ind. rm på Borrevatnet, Borre i perioden 20.5-23.9 bidro til at også VF fikk et rekordår. Nord for Dovre ble det registrert tre ind.: 1 sy. Spildra, Meløy (NO) 19.6, 1 sy. Sandvik, Frøya (ST) 8.6 og 1 ♂ Haldalen, Holtålen (ST) 11.6. De to sistnevnte funn er nr. 7 og 8 i ST. *Retting:* Skal være 19 ind. i 1999 for OA. *Tillegg:* 1 sy. Færstadbukta, Fræna (MR) 15.-24.6.1999, RO: 13 ind. i 1996, 1 ind. i 1998 og 7 ind. i 1999.

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus* (O SJ-HO)

Fem ind. er rapportert fra rapportområdet: 1 sy. Hammervatnet, Levanger (NT) 10.6 var funn nr. 4 i fylket, 1 sy. Bjellandsvatnet, Sveio (HO) 17.6, 1 sy. Vigdarvatnet, Sveio (HO) 17.6, 1 ind.

Turøy, Fjell (HO) 19.8 og 1 1K rm. Turøy, Fjell (HO) 26.9.

Gulsanger *Hippolais icterina* (O SJ-TR)

Ingen rapporter fra rapportområdet i 2000. *Tillegg fra TR*: 1 ♂ Masterbakken, Salangen 5.6.1995, 1 ♂ Bardujord, Bardu 11.6.1995, 1 varslende ind. Seljelvnes, Balsfjord 18.6.1995 og 1 par med 3 unger Svartvannet, Skånland 9.8.1995.

Hauksanger *Sylvia nisoria*

Det ble registrert 18-19 ind. i 2000. Ingen hekkefunn er meldt fra de klassiske lokalitetene Jomfruland (TE) og Mølen (VF), men et maksimumstall på 5 ind. ble registrert på Jomfruland 4.6, og førsteobs. der var 23.5. Fra Mølen er det rapportert om 1 ind. 21.5 og i perioden 14.6-28.6. *Øvrige funn*: ST: 1K rm. Nes, Bjugn 27.8. RO: 1 ind. på Utsira hhv. 1.9 og 9.10, 1K Reve stasjon, Klepp 19.8, rm. Klepp planteskole, Klepp 22.8, rm. Hobberstad, Hå 23.8, rm. Reve stasjon, Klepp 23.8 og 1K med tysk ring fanget på Hodne, Klepp 31.8. VA: 1K rm. Lista fyr, Farsund 4.9, 1K rm. Slevdalsvannet, Farsund 4.9 og 1K rm. Lista fyr, Farsund 18.10. VF: 1 ind. Moutmarka, Tjøme 17.9 og 1 ind. Framnes, Sandefjord 31.10-8.11.

Møller *Sylvia curruca* (O SJ-NO)

Fra rapportområdet er det kommet inn to funn fra NO: 1 ind. Forøy, Meløy 28.5-12.6 og 1 ind. Helland, Lille Molla, Vågan 21.9. *Tillegg fra TR*: 1 ind. Myrlandshaugen, Gratangen 1.7.1991, 1 sy. Kjerkesdalen, Målselv 20.7.1996, 1 ind rm. Dividalen fuglestasjon, Målselv 26.8.1996, 1 ind rm. Dividalen fuglestasjon, Målselv 4.10.1998, 1 ind. rm. s.st. 31.10.1998 og 1 sy. Helligskogen, Storfjord 20.6.1999.

Tornsanger *Sylvia communis* (O SJ-NO)

Det er rapportert flere funn fra NO: I Bodø ble flere par registrert langs Bodøelva og 8 ind. ble rm. på Rønvikjordene, 1 ♂ Myken, Rødøy 29.5, 1 sy. ♂ Sandberg, Vestvågøy 13.7, 1 1K rm. Toftan, Vestvågøy 16.8 og 1 ind. Helland, Lille Molla, Vågan 15.9. *Tillegg fra TR*: 1 sy. Kjerkesdalen, Målselv 20.7 og 1 ind. rm. Lanes, Tromsø 12.9.1996.

Tabell 21. Vinterfunn (ind.) av munk *Sylvia atricapilla* i Norge i 2000.

Wintering (ind.) Blackcaps Sylvia atricapilla in Norway in 2000.

Fylke	Jan-mar	Des
County	Jan-Mar	Dec
NO	-	5
ST	-	2
MR	-	3
HO	1	9
RO	1	7
VA	3	7
TE	-	3
VF	-	4
OA	-	1
OP	-	2
HE	-	1
ØF	-	1
Sum	5	45

Hagesanger *Sylvia borin* (O SJ-TR)

Ingen registreringer er gjort kjent for NFKF, men hagesangeren er nå angitt som en vanlig hekkefugl i TR. Her er arten påvist/sannsynlig hekkende i 94 av 379 10 x 10 km-ruter (Strann & Bakken 2004).

Munk *Sylvia atricapilla* (SJ, V 12-3)

Et forholdsvis normalt antall munk (50 ind.) ble totalt sett registrert vinterstid i 2000 (tab. 21), og dette skyldes at et unormalt lavt antall i januar-mars, ble oppveid av et unormalt høyt antall i desember. 45 ind. i desember er ny månedsrekord for arten i NFKFs historie.

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus*

Hele 64 ind. ble rapportert i 2000, og det er ny årsrekord (tab. 22). Som vanlig står RO for flesteparten (28 ind., hvorav 11 ind. på Utsira). Fra TR meldes det om 8 ind., hvorav 6 rm., og

Tabell 22. Antall individer av gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus* i Norge i perioden 1991-2000.

Records (ind.) of Yellow-browed Warbler Phylloscopus inornatus in Norway in 1991-2000.

Fylke	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
SJ	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
HS	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
TR	1	1	-	-	4*	3*	7*	2*	2*	8
NO	-	2	1	-	-	6	4	4	1	1
NT	-	-	2	-	-	-	-	-	-	3
ST	-	-	-	1	-	-	2	-	3	5
MR	-	-	7	-	1	4	2	8*	2*	-
HO	1	-	4	-	1	2	-	7	19*	10
RO	14	12	13	20	9	16	12	11-12	22*	28
VA	1	5	3*	8	1	6	1*	-	1*	8
TE	-	-	1	-	1	2	-	-	-	1
VF	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
OA	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Tot	17	21	32	20	17	40	28	32-33	50	64

* inkludert supplerende observasjoner (*additional records included*)

det var her de fem første fuglene ble registrert i perioden 2.-16.9. Fuglene i resten av landet ble registrert i perioden 20.9.-28.10, og Utsira hadde det siste individet. NO fikk sitt 26. funn med 1 ind. på Tjøtta, Alstahaug 14.10. NT fikk sitt 9. og 10. funn med 3 ind. på Sklinna, Leka i perioden 21.-25.9. ST fordoblet nesten funnmassen sin i 2000! 4 ind. (hvorav 3 rm.) på Titran/Kjervågsund, Frøya i perioden 24.-30.9, samt 1 ind. på Valøya, Gjæsingen, Frøya 17.-20.10 var funn nr. 7-11 i dette fylket. Anmerkningsverdig er også et sent individ på Krogshavn, Langesund, Bamble (TE) 26.10. *Retting*: Skal være 5 ind. i VA 1992. *Tillegg*: TR: 1995 (4), 1996 (3), 1997 (7), 1998 (2) og 1999 (2). MR: 1998 (8+) og 1999 (2). HO: 1999 (3). RO: 1999 (2). VA: 1993 (1), 1997 (1) og 1999 (1).

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

Med den usedvanlig milde senhøsten og førjuls-

vinteren kom de første vinterfunnene i NFKFs historie: 1 sy. ind. Mølen, Larvik (VF) 19.11 og 1 ind. Ulvenvatnet, Lier (BU) 9.-10.12 (1. vinterfunn i BU).

Bøksanger *Phylloscopus sibilatrix* (O SJ-TR)

Fra rapportområdet foreligger en observasjon fra TR: 1 ind. Reisadalen, Nordreisa 27. eller 28.5. *Tillegg fra TR*: Opptil 11 ind. (inkl. 1 par) Øvre Bardu, Bardu 5.-6.6.1995, 1 ind. Kistefoss, Salangen 6.6.1995, 1 sy. Vårtun, Målselv 23.6.1996, 1 ind rm. Dividalen fuglestasjon, Målselv 17.8. 1996, 1 par med hekkeatferd Kjerkesdalen, Målselv 12.-23.7.1996.

Gransanger *Phylloscopus collybita* (V 12-2)

Hele 15-18 gransangere ble sett spredt langs kysten fra ST og sørover i desember. Så mange individer er aldri tidligere blitt registrert vinterstid i NFKFs historie. Ingen individer ble sett i perio-

Med 64 ind. ble år 2000 det beste året for gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus* i Norge siden NFKF startet sine registreringer fra og med året 1991. Individet på bildet fikk ring på beinet på Titran, Frøya (ST) 28.9.2000. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

den januar-februar. *Alle funn*: 1 ind. Titran, Frøya (ST) 2.-3.12, 1 ind. s.st. 9.12, 1 ind. Herdlevær, Øygarden (HO) 24.12 (trolig 1. vinterfunn i HO), 1 ind. Tungenes fyr, Randaberg (RO) 1.12, 2 ind. N-Eigerøy, Eigersund (RO) 16.12, 2-5 ind. Lista, Farsund (VA) 2.-15.12, 1 ind. Kviljostallen, Farsund (VA) 16.12, 1 ind. Øra, Ulefoss, Nome (TE) 10.12, 1 ind. Mølen, Larvik (VF) 1.12, 1 ind. Folehavna, Sandefjord (VF) 10.12, 2 ind. Vesterøya, Sandefjord (VF) 17.12 og 1 ind. Storøya, Fornebo, Bærum (OA) 22.-23.12 (1. vinterfunn i OA). *Retting*: Vinterfunnet i OA fra 1999 (Størkersen *et al.* 2002) skal være fra 2000 (presentert over).

Dvergfluesnapper *Ficedula parva*

I perioden 1991-2000 er snittet pr. år på 10 ind. (tab. 23), med en variasjon mellom 7 og 16. Antall registreringer har variert litt fra år til år uten noen spesiell trend. De åtte ind. sett i 2000 var fra RO (4), OA (1), VF (1) og ØF (2). 2 ind. ble registrert i mai-juni, de øvrige i august-oktober.

Skjeggmeis *Panurus biarmicus*

Med 248 ind. (tab. 23) er det en økning fra 75 (inkl. tillegg) i 1999, men langt færre enn i invasjonsåret 1998. Fylkesfordeling: RO (38), VA (1), AA (4), VF (75), BU (30), OA (49) og ØF (51). Disse fuglene har tilhold i samme områder over tid, så derfor er det ved beregningene av antall individer brukt makstallet for hvert område, noe som gjør at de reelle antallene trolig har vært noe høyere. *Tillegg fra RO*: 12 ind. i 1999.

Stjertmeis *Aegithalos caudatus* (O SJ-FI)

Det er ikke meldt om funn fra rapportområdet.

Løvmeis *Parus palustris* (O SJ-NO)

Det er ikke meldt om funn fra rapportområdet.

Lappmeis *Parus cinctus* («kystregion»)

Det er ikke meldt om funn fra rapportområdet.

Toppmeis *Parus cristatus* (O SJ-NO)

Det er ikke meldt om funn fra rapportområdet.

Tornske *Lanius collurio* er en sjelden fugl i Sør-Trøndelag. Denne ungfuglen ble fanget 28.9.2000 på Titran, Frøya, og utgjorde det andre funnet for lokaliteten. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Svartmeis *Parus ater* (O SJ-TR)

Det er ikke rapportert funn fra rapportområdet.

Blåmeis *Parus caeruleus* (O SJ-TR)

Det er rapportert om seks ind. fra TR: 1 ind. rm. Dividalen fuglestasjon 21.9 og 2 ind. rm. s.st. 30.9, 2 ind. Sørvik 3.12 og 1 ind. Boltås, Skånland 26.12. *Tillegg fra TR:* 1 ind. Rostadåsen, Målselv 22.3.92, 1 par hekket Hatteng, Storfjord 25.6.95, 1 ind. rm. Dividalen fuglestasjon 10.10.98, 1 ind. rm. s.st. 17.10.98, 1 par hekket Geitnes, Lyngen 27.6.99, 1 ind. rm. Dividalen fuglestasjon 17.9.99, 1 ind. rm. s.st. 16.10.99 og 1 ind. Lenvik 7.11.99.

Spettmeis *Sitta europaea* (O SJ-NT)

Det foreligger observasjoner av 1 ind. Svanvik, Sør-Varanger (FI) 23.10 og 20 voksne ind. i NT i 2000, men ellers er det ingen rapporter. Det var en påvist hekking fra Vanvikan, Leksvik (NT). Dette er høyeste antall registreringer siden arten ble tatt inn på NFKFs liste i 1994.

Trekryper *Certhia familiaris* (O SJ-TR)

Fra rapportområdet foreligger det to observasjoner: 1 ind. Kobbfoss, Sør-Varanger (FI) 3.11 og 1 ind. Elvevoll, Storfjord (TR) 3.11.

Pirol *Oriolus oriolus*

Med 20 individer er forekomsten over snittet de siste årene (tab. 23). I RO ble 1 ♂ (2K) sett og hørt på Utsira 12.6. TE hadde 11 registreringer på Jomfruland i perioden 21.5-16.6, og de karakteriserer dette som en svært god opptreden. Hvor mange ind. som er involvert på lok. er vanskelig å anslå, men for enkelhets skyld regnes forekomsten der som 11 ind. De hadde ingen indikasjoner på hekking i år heller. VF hadde 1 ♂ og 2 ungfugler i Presterødkilen, Tønsberg 25.7, 1 ♀-f. Mølen, Larvik 9.6 og 1 ♂ Berg, Tønsberg 20.6. Heller ikke VF rapporterer om hekking. I OA ble det observert 1 ind. på Venner i Sørkedalen, Oslo 24.6. I HE ble det sett 1 sy. ♂ 26.5 i Heradsbygd, Elverum og 1 ♂ på Olsrud, Hamar 28.4-1.5. *Tillegg:* 1 ♂ Runde, Herøy (MR) 28.6.96.

Tabell 23. Oversikt over antall ind. for utvalgte spurvefuglarter i perioden 1991-2000. Registreringsområde eller tidspunkt er angitt. Når antall ind. enkelte år ikke er helt eksakt men oppgitt som et intervall, er laveste antall brukt i denne tabellen. Antallene inkluderer etterregistreringer og kan følgelig avvike litt fra tidligere publikasjoner.

Numbers of individuals for selected passerines in the period 1991-2000.

Art	Avgrensing	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00
Dvergfluesnapper <i>Red-breasted Flycatcher</i>	Alle obs. <i>All records</i>	12	12	7	7	12	16	7	13	7	8
Skjeggmeis <i>Bearded Tit</i>	Alle obs. <i>All records</i>	85	157	243	70	28	26	20	419	76	248
Pirol <i>Golden Oriole</i>	Alle obs. <i>All records</i>	4	12	5	4	7	9	10	8	6	20
Tornskate <i>Red-backed Shrike</i>	SJ-RO	6	23	22	13	16	25	35	32	30	20
Varsler <i>Great Grey Shrike</i>	Alle obs. <i>All records</i>	-	-	-	47	111	145	100	166	219	167
Pilfink <i>Tree Sparrow</i>	SJ-HO	23	15	8	26	41	91	100	140	268	316
Stillits <i>Goldfinch</i>	SJ-SF	2	6	9	36	12	22	0	30	22	16
Tornirisk <i>Linnet</i>	SJ-SF	-	-	6	53	55	16	8	2	6	22
Bergirisk <i>Twite</i>	V 12-2	0	0	497	169	145	152	46	336	2050	199
Polarsisik <i>Arctic Redpoll</i>	SJ + NO-ØF	-	-	25	80	378	91	67	36	68	56
Båndkorsnebb <i>Two-barred Crossbill</i>	Alle obs. <i>All records</i>	24	3	9	3	20	265	220	202	500	11
Kjernebiter <i>Hawfinch</i>	SJ-HO	11	21	15	21	34	40	57	83	80	91
Lappspurv <i>Lapland Bunting</i>	V 12-2	0	0	0	10	1	4	2	0	7	5
Vierspurv <i>Rustic Bunting</i>	Alle obs. <i>All records</i>	14	10	17	7	15	8	24	19	9	18
Dvergspurv <i>Little Bunting</i>	Alle obs. <i>All records</i>	14	14	6	32	5	9	8	12	11	27
Sivspurv <i>Reed Bunting</i>	V 12-2	2	1	29	94	15	7	1	6	27	12

Tornskate *Lanius collurio* (O SJ-RO)

Innenfor rapportområdet var det sett ca. 20 ind. (tab. 23). *Fylkesfordeling*: NO (1), NT (1), ST (1) og RO (ca.17), og alle funn var ultimo mai/primio juni, eller fra medio september til medio oktober. *Tillegg*: 1 ind. rm. Ona, Sandøy (MR) 25.9.98.

Varsler *Lanius excubitor*

Det er innrapportert 167 ind. i 2000 (tab. 23), men flere fylker melder om sterk underrapportering. Etter varsel om sterk tilbakegang flere steder, ble varsler tatt med i NFKFs lister fra 1994. På grunn av varierende grad av rapportering samt at det ikke er de samme fylkene som er med i oversikten hvert år, er det umulig fra dette materialet å se om arten fortsatt er i tilbakegang (tab. 23). *Fylkesfordeling*: NO (1), NT (17), ST (13), MR (3), HO (5), RO (17), VA (13), TE (9), VF (12), BU (min. 9), OA (13), OP (13) og ØF (42). *Tillegg fra ST*: 3 ind. (1994) og 1 ind. (1999). *Tillegg fra MR*: 1 ind. (1997) og 6 ind. (1999).

Nøtteskrike *Garrulus glandarius* (O SJ-TR)

Det foreligger ingen innrapporterte funn fra rapportområdet i 2000. *Tillegg fra TR*: 1 par hekket på Grøtte, Målselv 10.5.98, 1 par hekket på Sandøyrehalsen, Balsfjord i mai-juni 1998.

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes* (O SJ-MR)

Med 74 ind. innrapportert fra observasjonsområdet i 2000, er antall observasjoner omtrent som gjennomsnittet fra og med 1996, og etter storinvasjonen av sibirnøttekråker i 1995. Den fylkesvise fordelingen var NT (6) og ST (min. 68), og viser som tidligere år at hovedmengden har tilhold i ST. *Tillegg*: 1 ind. Småge, Aukra (MR) 29.12.99.

Kaie *Corvus monedula* (O SJ-NO)

Det er innrapportert fire ind.: 1 ind. Sikkajok, Nordreisa (TR) 19.2 og 3 ind. i NO: 1 ind. Bjæringangen, Meløy og 1 ind. Tjøtta, Alstahaug, begge i mai, og 1 ind. som hadde tilhold ved Fylkestinget, Bodø hele sommeren.

Kornkråke *Corvus frugilegus* (O SJ-NO)

Det ble registrert 3 ind. i NO i hhv. april, mai og

oktober. *Tillegg*: 2 ind. Solås, Sandøyrehalsen, Balsfjord (TR) 15.-31.5.98.

Svartkråke *Corvus corone*

I 1999 hadde vi 131 svartkråker, det høyeste antall siden NFKF startet rapporteringene i 1991. For 2000 er det innrapportert 111 ind. Fylkesvis fordeling var: HO (5), RO (51+), VA (16 + 31 loggførte ind. fra Lista), AA (3), TE (3), OA (1) og ØF (1, funn nr. 7 i fylket). Også i 2000 hekket en svartkråke sammen med gråkråke i AA. Dessuten ble det registrert en hybrid mellom svartkråke og gråkråke i NT. Svartkråke *Corvus corone* og gråkråke *Corvus cornix* er skilt ut som egne arter (Knox *et al.* 2002). *Tillegg*: 1 ind. Sjørdalen, Bardu (TR) 9.5.99, 1 ind. Vikavatnet, Olden, Bjugn (ST) 18.4.99 (første funn i ST) og 1 ind. Skodje (MR) 24.1.99.

Pilfink *Passer montanus* (O SJ-HO)

Økningen i antall pilfink i HO og nordover de siste 10 årene fortsetter, med minst 316 ind. i 2000 (tab. 23). Det er etter hvert blitt noe vanskelig å ha kontroll med antall individer for denne arten som har tilhold i de samme områdene gjennom hele året. Antall individer er beregnet ved å ta største antall ind. observert på hver lokalitet i løpet av kalenderåret. Det er dermed stor sjans for at totalantallene er enda større, og ikke minst medregnet ungene fra de etter hvert tallrike hekkingene i rapportområdet. NT hadde ca 65 ind. og hele 17 hekkinger, ST hadde 197 ind. og to påviste hekkinger. En av dem hadde tre kull slik som det var på samme lokalitet i 1999. I MR er det kun rapportert 2 ind. HO hadde 52 ind. og 3 par fikk påvist hekking. *Tillegg fra MR*: 1 ind. (1998) og 4 ind. (1999).

Grønnfink *Carduelis chloris* (O SJ, H FI-TR)

Det foreligger ikke funn fra rapportområdet.

Stillits *Carduelis carduelis* (O SJ-SF, H HO-ØF)

Med 16 ind. innrapportert for det nordlige rapportområdet i 2000 ble dette et år rundt gjennomsnittet for arten de siste årene, der antallene har variert mellom 0 og 36 ind. (tab. 23). Fylkesvis fordeling var: NT (5), ST (10) og SF (1). Inkludert

i tallene for NT er foreldrefuglene i en hekking, der to flygedyktige unger ble matet i Roparnes, Nærøy. Fra HO-ØF, hvor hekkefunn skal rapporteres, foreligger flere funn. VF har påvist 1 kull, BU har påvist ca. 4 kull og OP har estimert hekkebestanden til 25-35 par. VF har etter-registrert hekkinger av stillits både i 1995, 1996 og 1997 (hhv. 1, 1 og 2 par), mens AA har etterrapportert en hekking i 1999. *Tillegg*: 5 ind. NT (1995) og 8 ind. MR (1996).

Tornirisk *Carduelis cannabina* (O SJ-SF, V 12-2)
Fra de nordligste fylkene er det i 2000 innrapportert 22 ind. (tab. 23), noe som er høyere enn i de fire foregående årene, men lavere enn 1994 og 1995 som begge hadde over 50 innrapporterte ind. (tab. 23). Fylkesfordelingen var NO (5 ind. på Sørøya i Dønna var funn nr. 6 i fylket siden 1955), NT (2) og ST (15). Inkludert i antallet fra ST var to foreldre som matet tre pullus på Titran, Frøya. Etter flere funn av utfløyne kull var dette første sikre reirfunn av arten i ST. Ingen vinterobservasjoner er innrapportert denne gang. *Tillegg*: minst 3 ind. MR (1999).

Bergirisk *Carduelis flavirostris* (V 12-2)
Det var stor økning i antall registreringer av bergirisk vinterstid 1999 sammenlignet med tidligere år med hele 2050 ind., men i 2000 var det bare innrapportert 199-204 ind. (tab. 23). I 1999 hadde VA nesten 1800 av innrapporteringsene, og for 2000 er det innrapportert kun 21 ind. derfra. Den store variasjonen gjenspeiler derfor kanskje innrapporteringsrutinene i sterkere grad enn endringer i antall overvintrende bergirisk (tab. 23). Fylkesfordelingen i 2000 var ST (91), RO (55-60), VA (21), VF (26), OA (2) og OP (4). *Tillegg*: 7 ind. MR (1996).

Brunsisik *Carduelis cabaret* (O SJ-NT)
Som nevnt i rapporten for 1998 og 1999 er det ikke lenger mulig å få eksakte antall av brunsisik fra flere av fylkene. Det skyldes at de har så mange observasjoner at forsøk på tallfesting vil være misvisende. Rapportområdet er derfor endret til å være SJ-NT. I disse områdene hvor arten ikke er så vanlig, er det mer eksakte antall

og totalt 18 individer er registrert i 2000. I NO ble det ringmerket 11 ind. og 7 ind. er registrert i NT.

Polarsisik *Carduelis hornemanni* (O SJ+NO-ØF)
Antall polarsisik innrapportert i 2000 var 56, ganske likt antallene de siste årene men langt færre enn invasjonåret 1995 (tab. 23). Fylkesfordelingen var: NT (12), ST (36), VF (2), OA (2), OP (2), HE (1) og ØF (1). *Tillegg*: 1 ind. MR (1997), 1 ind. MR (1999) og 2 ind. RO (1999).

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera*
Med 11 ind. i 2000 (tab. 23) synes det å være definitivt slutt på båndkorsnebbinvasjonen og dens ettervirkninger for denne gang. Arten er vanligvis sjelden i Norge, men etter storinvasjonen i 1996 har vi hatt over 100 ind. årlig og flere hekkinger. Fylkesvis fordeling av observasjonene er: NO (5), NT (2), RO (1), BU (1) og HE (2). Også Sverige hadde i 2000 laveste antall registreringer siden 1994 (Tyrberg 2001).

Grankorsnebb *Loxia curvirostra* (O SJ-TR)
Det foreligger ingen funn fra rapportområdet. *Tillegg*: 1 par hekket på Solhov, Lyngen, Troms 29.6.1999.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*
(O SJ-HO, H VA-ØF)
Det var fem ind. innrapportert fra HO og nordover i 2000. Dette er litt i underkant av gjennomsnittet de siste årene. Disse observasjonene fordelte seg på NT (3) og ST (2). Det var en sannsynlig hekking på Utsira (RO), da en antatt familiegruppe på 3 ind. ble sett 8.7.

Konglebit *Pinicola enucleator* (O÷FI)
Med 426 ind. innrapportert var 2000 et brukbart år for konglebit, men likefullt atskillig færre individer enn i toppårene 1993, 1995/96 og 1998 for denne invasjonarten. Den fylkesvise fordelingen var: TR (1), NO (35), NT (46), ST (65), MR (1), RO (19, inkl. ett førstefunn for Utsira), TE (5), VF (82), BU (min. 20), OA (29), OP (minst 108) og HE (15). *Tillegg fra TR*: 1 ind. rm. Dividalen fuglestasjon 6.9.96 og 1 ind. rm. s.st. 29.8.98.

I august 2000 ble tornirisk Carduelis cannabina konstatert hekkende for første gang i Trøndelag da et reir med tre unger ble funnet på Titran, Frøya (ST). Hannen i paret (bildet) unngikk nettmaskene frem til 26.9. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Dette er en av de to juvenile rosenfinkene Carpodacus erythrinus som ble ringmerket helgen 26.-27.8.2000 på Titran, Frøya (ST). Kun fem ind. ble registrert fra HO og nordover i 2000. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes*
(O SJ-HO, H VA-ØF)

Med min. 91 ind. innrapportert i 2000 ligger antallet omtrent som i de to foregående årene, og de tre siste årene er de tre årene med høyest antall registreringer av kjernebiteren som tydeligvis øker i antall i Norge (tab. 23). Fylkesfordelingen var: NO (6), NT (14-15), ST (55, inklusiv voksenfuglene sammen med en nylig utfløyet unge), MR (6) og HO (10). Fra de sørlige og østlige deler av landet er det innrapportert hekking fra fire fylker: VA (2), VF (2, og derfra er det etterregistrert hekking i 1998 og 1999), BU (1) og OP (1, første bevis på at arten har hekket i Valdres). *Tillegg fra TR*: 1 ind. Vollan, Balsfjord 12.5.98. *Tillegg fra MR*: 5 ind. (1997), 1 ind. (1998) og 1 ind. (1999).

Lappspurv *Calcarius lapponicus* (V 12-2)

Denne sjeldne overvintrerer i Norge hadde fem innrapporterte ind. i 2000. Fylkesfordeling: RO (1) og VA (4). Antall innrapporterte vinterregistreringer de siste årene er angitt i tab. 23.

Hortulan *Emberiza hortulana*

Med 185 ind. i 2000 er det en nedgang fra 1999 da ca 200 ind. ble registrert. Nedgangen har fortsatt også i 2001, og i perioden 1996-2001 anslår Dale (2001) at den årlige bestandsnedgangen er på ca 8% hvert år. Da ser det ikke lyst ut for arten der den totale norske bestanden i 2000 var anslått til 170 hanner (Dale 2001). Hortulanbestanden er liten og isolert fra andre bestander i Skandinavia, og klarer ikke å få tilstrekkelig rekruttering av nye individer. Det skyldes trolig ikke tap av hekkeområder, dårlig hekkesuksess eller dårlig overlevelse av voksne og unger, men at hunnene gjerne sprer seg langt fra fødestedet uten at hunner fra andre land i samme grad finner veien til Norge, noe som gjør at mange av de norske hortulanhannene blir ungarer (Dale 2001). Kjerneområdet for hortulan i Norge er HE (Dale 2000), og i 2000 ble til sammen 164 hanner registrert her. Fra andre deler av landet foreligger følgende funn: HO (1 ind. 13.9), RO (4 ind. hhv. 28.4, 8.5, 15.5 og 1 juv. 1.9), VA (4 ind. hhv. 20.4, 20.-22.8, 17.9 og 30.9), BU (1 par 16.5), OA (7 ind., inkludert hekking

som er registrert i 2 områder), og ØF (3 ind. hhv. 6.5, 8.5 og 13.8). *Tillegg*: 1 sy. ♂ Høgskardhus, Målselv (TR) 16.5.98.

Vierspurv *Emberiza rustica*

Det ble innrapportert 18 ind. i 2000, noe som er nært gjennomsnittet for de siste ti årene (tab. 23). Fylkesfordelingen var: NT (1 ♀ på Holmen, Namsskogan 3.5), ST (1, funn nr. 7 i fylket var en ♂ på Titran 27.5), RO (1 ind. Utsira 8.-12.10), OP (4 ind., alle syngende eller varslende ind. i Lillehammer eller Søndre Land i perioden mai-juli), HE (11 ind. i hekketida i Elverum/Våler/Åsnes). En av registreringene fra HE var mulig hekking i Jømnoset, Elverum, der et par ble sett og en ♂ varslet i typisk habitat. *Tillegg fra TR*: 1 par Helligskogen, Storfjord 12.6.93, 1 sy. ♂ Floan, Bardu 5.6.95, 1 par Sagelvvann, Balsfjord 4.6.99 og 1 sy. ♂ Kirkesdalen, Målselv 22.6.99. *Tillegg fra RO*: ♂ Utsira 1.6.97.

Dvergspurv *Emberiza pusilla*

Med 27-29 ind. innrapportert i 2000 er antall observerte dvergspurv det nest høyeste for de siste ti årene (tab. 23). Disse ble registrert i TR (1 ♂ Diviåsen, Målselv 27.5, 1 ind. Galgojavri, Storfjord 27-28.8), NT (1 ind. på Sklinna 27.9 er funn nr. 3 i fylket), ST (1 ind. rm. på Titran er funn nr. 8 i fylket), HO (3 ind. i perioden september-november), RO (15-16, hvorav 9-10 på Utsira), VA (3-4 i perioden september-november) og VF (2 ind. i sept.-okt.). I tallet fra RO er inkludert et vinterfunn fra Gml. prestegård, Hå 25.-26.1. Arten hekker i FI og videre østover, og i 1999 var over halvparten av observasjonene fra FI, men ingen rapport foreligger derfra i 2000. *Tillegg fra TR*: ♂ Helligskogen, Storfjord 12.6.93, sy. ♂ Toften, Tromsø 18.-20.6.96, 1 ind. rm. Helligskogen, Storfjord 11.9.96, 3 ind. Seljelvnes, Balsfjord 20.10.96, ♂ Stornes, Balsfjord 20.5.99, sy. ♂ Charlottenlund, Tromsø 4.6.99.

Sivspurv *Emberiza schoeniclus* (V 12-2)

Det ble i 2000 innrapportert 12 vinterfunn av sivspurv i Norge. Antallene har variert fra 1 til ca. 100 de siste ti årene, men de fleste årene er færre enn tredve individer rapportert (tab. 23).

Fylkesfordelingen i 2000 var: ST (1), VA (2), VF (4), TE (1) og OA (4).

Litteratur

- Andersen, G.S. 2002. Rapport fra LRSK for Oslo og Akershus for 1999 og 2000. - *Toppdykker'n* 25: 58-86.
- Andersen, T. & Bunes, V. 2000. Svartstrupeinvasjon våren 2000. Notat til NFKF. 2s.
- Bekken, J. 2001. Sjeldne fugler i Hedmark 2000. - *Kornkråka* 31: 53-72.
- Bergan, M. 2000. Sjøfuglene i indre Oslofjord. - *Toppdykker'n* 23: 154-162.
- Bollerud, B.T. & Klunderud, P.Ø. 2001. Fugler i Øvre Eiker 2000. NOF Øvre Eiker lokallag. Notat 28s.
- Brattfjord, O. Aa. 2005. Vintererla i Vest-Agder. - *Vår Fuglefauna* 28: 102-109.
- Byrkjedal, I., Breistøl, A., Mjøs, A.T. & Strann, K.-B. 2000. Winter habitat of White-billed Diver and Great Northern Diver (*Gavia adamsii* and *G.immer*) on the coast of Norway. - *Ornis Norvegica* 23: 50-55.
- Dale, S. 2000. Endringer i hortulanbestanden i Hedmark 1996-2000. - *Kornkråka* 30: 160-165.
- Dale, S. 2001. Hortulanen i Oslo og Akershus – fra karakterfugl til sjeldenhet. - *Toppdykker'n* 24: 152-161.
- De Smet, G. 2003. AERC/TACs Taxonomic Recommendations. Online version: www.aerc.be.
- Direktoratet for naturforvaltning 1999. Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. - *DN-Rapport 1999-3*. 161 s.
- Falkenberg, F. 2001a. Fugler i Hordaland 2000. - *Krompen* 30: 74-104.
- Falkenberg, F. 2001b. Vinterforekomsten av vannrikse *Rallus aquaticus* i Hordaland. - *Krompen* 30: 53-57.
- Folvik, A. 2003. Åkerrikxa i Rogaland. - *Falco* 32: 132-141.
- Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G., Eldøy, S. & Byrkjedal, S (red.) 1994. *Norsk fugleatlas*. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu. 551 s.
- Grell, M.B. 2001. Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2000. Rapport nr. 3 fra DOFs arbeidsgruppe for Truede og Sjældne Ynglefugle. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 95: 51-68.
- Grønning, J. 2003. Rogalandsrapporten 2001. - *Falco* 32: 80-126.
- Holtan, D. 2001. Dvergdykkerens status i Norge. - *Vår Fuglefauna* 24: 100-108.
- Høyland, B.O., Heggland, H. & Mjøs, A.T. 2001. Sjeldne fugler i Norge i 1997 og 1998. Rapport fra Norsk Sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). - *Fugleårene 1997 & 1998. Vår Fuglefauna Supplement nr. 4 (2001)*: 4-31.
- Johansen, P.-A. 2001. Ornitologiske observasjoner i Østfold t.o.m. 31.12.2000, nytt fra den lokale rapport- og sjeldenhetskomiteen (LRSK). - *Natur i Østfold* 20: 43-62.
- Jørgensen, F. 2001. Rapporteringsarter Vest-Agder 2000. Upublisert notat. 36s.
- Kjøstvedt, J.H. 2003. Dvergdykkeren i Aust-Agder. - *Fugler i Aust-Agder* 32: 7-13.
- Kjøstvedt, J.H. & Lislevand, T. 2001. Hekkefunn av vannrikse *Rallus aquaticus* i Aust-Agder. - *Larus marinus* 30: 109-115.
- Knoff, C. 2001. Vandrefalken – endelig tilbake i Hedmark. - *Kornkråka* 30: 166-168.
- Knox, A., Collinson, M., Helbig, J., Parkin, D. T. & Sangster, G. 2002. Taxonomic recommendations for British birds. - *Ibis* 144: 707-710.
- Lange, P., Christensen, R. & Lindballe, P. 2002. Fugle i Danmark 1999 og 2000. Årsrapport over observationer. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 96: 91-144.
- Lislevand, T. 2001. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 8. - *Fugler i Aust-Agder* 32: 21-35.
- Lohne, M. 2006. Faunistisk rapport for Vestfold 1993-2003. - *Vestfold-Ornitologen* 27: 5-74.
- LRSK Nord-Trøndelag 2001. Fugler i Nord-Trøndelag 2000. - *Trøndersk Natur* 28: 21-33.
- LRSK Rogaland 2002. Rogalandsrapporten 2000. - *Falco* 31: 48-83.
- Madsen, J. & Tombre, I.M. 2002. Kortnebbgjess i Vesterålen; problemer for norsk gåseforvaltning? - *Ottar* 239: 22-29.
- Mjøsnes, K.R. 2001. Nytt fra LRSK Rogaland. - *Falco* 30: 88-97.
- Mjøsnes, K.R. 2004. Nytt fra LRSK. - *Falco* 33: 115-123.
- Mjøsnes, K.R., Bunes, V. & Solbakken, K.Aa. 2005. Sjeldne fugler i Norge i 2003. - *Ornis Norvegica* 28: 4-50.
- Olsen, K. 2001. Åkerrikse-prosjektet i Vest-Agder 2000 og 2001. - *Piplerka* 31: 86-94.
- Opheim, J., Hoff, K. & Larsen, B.H. 2002. Sjeldne fugler i Oppland 2000. - *Hujon* 28: 89-141.
- Pettersen, M. 2001. Forekomst av islom *Gavia immer* og gulnebbblom *G. adamsii* i Østfold. - *Natur i Østfold* 20: 33-37.
- Ree, V. 2001. Hvorfor ikke opplyse at hvitkinngåsa i Sørøst-Norge også er et resultat av spontan etablering? - *Vår Fuglefauna* 24: 128-130.
- Røed, T. 2000. Interessante fugler i Vestfold. Siste Nytt 2000 (del 1). - *Vestfold-Ornitologen* 21: 36-55.
- Sande, E. (red.) 2005. *Utsira Fuglestasjons Årbok 2000/2001*. 130 s.
- Shimmings, P. 2003. Forekomst av vestlig tundragås *Anser albifrons flavirostris* i Norge. - *Vår Fuglefauna* 26: 130-135.
- Silsand, T.E. 2001. Ny kunnskap om vannrikxa. - *Fugler i Telemark* 30: 5-9.
- Solbakken, K.Aa., Størkersen, Ø.R. & Myklebust, M. 2001. Fugler i Sør-Trøndelag 2000. - *Trøndersk Natur* 28: 34-50.
- Solbakken, K.Aa., Myklebust, M., Sæter, E. & Venås, M. 2005. Fugler i Sør-Trøndelag 2001. -

- Trøndersk Natur* 32: 15-33.
- Solvang, R. 2002. Faunistisk rapport for Telemark 2000-2001. - *Fugler i Telemark* 31: 4-36.
- Stokke, B.G. 2003. Åkerrikseprosjektet i Møre og Romsdal - en statusrapport. - *Rallus* 32: 4-6.
- Strann, K.-B. & Bakken, V. 2004. *Hekkefuglatlas for Troms*. NINA, Tromsø.
- Stueflotten, S., Hals, J.L., Myrmo, K., Poppe, L.T. & Bunes, V. 2002. Sjeldne fugler i Buskerud 2000. - *Buskskvetten* 18: 4-16.
- Størkersen, Ø.R., Husby, M., Rudolfsen, G., Stokke, B.G. & Værnesbranden, P.I. 2002. Fugler i Norge 1999. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). - *Ornis Norvegica* 25: 93-123.
- Tyrberg, T. 2001. Fågelrapport för 2000. I Fågelåret 2000. - *Vår Fågelvärld Supplement nr. 35*: 57-119.
- Værnesbranden, P.I., Rudolfsen, G., Stokke, B.G., Myklebust, M., Husby, M. & Størkersen, Ø.R. Fugler i Norge 1997. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). - *Fugleårene 1997 & 1998. Vår Fuglefauna Supplement nr. 4 (2001)*: 32-55.
- Våge, H. 2001. Fugler i Nordland - 2000. - *Havørna* 12: 12-29.
- Ålbu, T. 2003a. Sjeldne fugler i Møre og Romsdal 1997-2003. Del 1: Rapport- og NSKF-arter. *Rallus* 32: 96-108.
- Ålbu, T. 2003b. Ny hekkefugl for MR: Horndykker *Podiceps auritus*, påvist hekkende i Rindal. - *Rallus* 32: 103.
- Aarvak, T. & Øien, I.J. 2001. Monitoring of staging Lesser White-fronted Geese at the Valdak Marshes, Norway, in 2000. In: Tolvanen, P., Øien, I.J. & Ruokolainen, K. (eds.). Fennoscandian Lesser White-fronted Goose conservation project. Annual report 2000. WWF Finland Report 13 & Norwegian Ornithological Society. - *NOF Rapportserie Report no. 1-2001*: 17-22.

Summary

THE NORWEGIAN BIRD REPORT 2000

- a report on locally uncommon and scarce birds in Norway in 2000, by the Norwegian Bird Records Committee (NFKF)

The basis of this report is the annual reports produced by the county rarities committees. For 2000 all the counties, with the exception of Finnmark and Sogn og Fjordane counties contributed to the report. Only limited information for some species was received

from Troms. The Svalbard archipelago and Jan Mayen are not represented in this report. With the exception of the northernmost counties the report thus reflects fairly well the observations reported from Norway in 2000. Readers should take care to note the geographical and time delimitation of the records stated for the different species, as stated in codes immediately after the scientific name of the species.

This report details records of locally uncommon and scarce birds only, and not national rarities. National rarity records are treated by the Norwegian Rare Bird Committee (NSKF) and are published separately (e.g. Mjølvsnes *et al.* 2005).

Notable observations in 2000 were influxes or higher numbers than usual of different species, such as Corncrake *Crex crex*, Spotted Crane *Porzana porzana*, Snowy Owl *Nyctea scandiaca* and Black Redstart *Phoenicurus ochruros*. New arrivals of Guillemot *Uria aalge* in the larger freshwater lakes in southern parts of Norway were notable. This influx follows the larger influx in 1997 from which birds still remain in these freshwater bodies.

The growth of the recently established colonies of Cormorant of the subspecies *sinensis* continued, with 482 nests at Øra (ØF) (first confirmed breeding in 1997). The status of the colony at Orrevann (RO) in 2000 is unknown, but contained more than 100 nests in 1999 (first confirmed breeding with 6 nests in 1996). In addition many birds have been recorded from other freshwater sites in Southern Norway. The Norwegian population of Lesser White-fronted Goose (the last remaining wild population of this species in Europe) still lingers on, with 64 individuals recorded during spring migration. Breeding failure prevailed this year with only one pair with 2 juveniles recorded (compared to 17 successful breeding pairs in 1999). The partly introduced population of Barnacle Goose in the Oslofjord-area continued to increase (59 pairs in 1999). White-tailed Eagles also continued their range expansion in the southernmost regions, e.g. 5 birds recorded at Øra (ØF), where the last breeding record stems from 1882. The Peregrine also increases strongly in Norway, with now around 500 breeding pairs (up from a low of ca. 50 pairs in the 1950's and 1960's). The aid of playback of sound recordings has revealed more Water Rails during late autumn and winter than hitherto known, suggesting that many birds migrate to the western coasts of Norway. The Corncrake had another good year with a new record of 131-137 individuals in 2000. The first wintering record of Common Crane from 2.1-12.3 at Jæren (RO) was notable and as with other species indicate that the climate is changing towards milder winters. Many new lekking sites of Great Snipe were also detected this year, and one unusual late record of a specimen at Østensjøvann, Ås (OA) was made 3.12. Woodcock also occurred in unusually high wintering numbers with 134 individuals. An influx of Iceland Gull was noted in the southern parts of Norway with 58 individuals, including one

inland observation from Mjøsa (OP). One of the birds in Trondheim (ST) was a possible *kumlieni*. Readers should note that both Glaucous Gull and Iceland Gull are common and occur in larger numbers (hundreds) in the northernmost counties.

An influx of Snowy Owl during the autumn was noted in all parts of the country, with 57-58 individuals. The trend towards milder winter climate has brought a significant increase in the breeding population of Grey Wagtail, and the numbers of wintering White Wagtail and Dunnock have increased. The numbers of White Wagtail subspecies *yarrellii* occurring during the summer months are steadily increasing. A spring influx of Stonechat brings back hope for a re-establishment of the western coast breeding population. The autumn

migration of Yellow-browed Warbler resulted in a new national record in one year with 64 individuals. Also notable was a winter record of a Willow Warbler in December. Bearded Tits continued to occur in good numbers following the influx of 1999. The influx of Nutcrackers in 1995 helped establish a thriving breeding population outside their normal breeding areas in Norway (such as in ST), while the remnants of the influx of Two-barred Crossbill in 1996 finally seem to fade away. The Hawfinch is still spreading northwards and is now recorded more frequently, including as far north as TR.

NFKFs adresse: Bård Gunnar Stokke, Saupstadringen 43B, 7078 Saupstad. E-post: bard.stokke@bio.ntnu.no

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* hadde i år 2000 en rekordforekomst i Norge, med hele 137 individer. Mangelfull rapportering fra Lista gjør at det reelle tallet trolig er betydelig større. I motsetning til tidligere år er de fleste observasjonene gjort om høsten. Trolig på grunn av den milde høsten/forvinteren, ble det i desember registrert mange svartrødstjert langs kysten av RO og VA, samt enkeltindivider i TE og VF. Foto: Gunnar Gundersen.